

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Εργαστήριο Ευρωπαϊκής
Ενοποίησης και Πολιτικής
(ΕΕΕΠ)
eep.pspa.uoa.gr
Email: newsletter_eep@pspa.uoa.gr
Τηλ: 2103689535.

Ελληνικό Κέντρο
Ευρωπαϊκών Μελετών

Ενημερωτικό Δελτίο

για τις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τεύχος 41, Ιούνιος 2008.

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6029

Πάνος Καζάκος, «Δέκα χρόνια ευρώ (II)»	3
Επισκόπηση	4
Φάκελος:	8
Α. Ευρώ: δέκα χρόνια μετά- II.	
Β. Το δημοψήφισμα στην Ιρλανδία.	
Παρακολούθηση των εκθέσεων διεθνών οργανισμών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και της επιστημονικής έρευνας για την ελληνική οικονομία και την Ε.Ε.	20
- Τριμηνιαία έκθεση για την ευρωζώνη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δεκέμβριος 2007	
Τύπος	22
- Ελληνικός	
- Ξένος	
Τεκμηρίωση	24
- Επισκόπηση Έρευνας.	
- Τεκμηρίωση.	
Εκδηλώσεις	27

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΕΕΠ)
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών**

Το Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ) ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2002 στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή ανάμεσα σε άλλα:

- τη συστηματική παρακολούθηση, ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των εξελίξεων στον Ευρωπαϊκό χώρο,
- τη συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων με άλλα ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό και
- τη συμμετοχή σε εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή προγράμματα

Διευθυντής Εργαστηρίου: Καθηγητής Πάνος Καζάκος

Υπεύθυνη Ερευνητικής και Διαχειριστικής Στήριξης Εργαστηρίου: Κλεοπάτρα Ματσουκά

Επιστημονικό Συμβούλιο: Π. Κ. Ιωακειμίδης, Π. Καζάκος, Ν. Μαραβέγιας, Μ. Τσιμισιζέλης, Λ. Τσοούκαλης, Κ. Υφαντής, Ι. Υφαντόπουλος, Π. Βαρβαρούσης, Σ. Βέρνυ, Ε. Δούση, Κ. Μπότσιου

Με το Εργαστήριο συνεργάζονται επίσης μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
(EKEM), Ξενοφώντος 4, 105 57 Αθήνα**

Το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών ιδρύθηκε το 1988 ως ανεξάρτητο ερευνητικό κέντρο, θεσμικά εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εξωτερικών. Κύρια αποστολή του είναι η μελέτη και έρευνα των θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και γενικότερα του Ευρωπαϊκού χώρου και αυτών που συνδέονται με τη συμμετοχή και το έργο της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και των γενικότερων θεμάτων της Ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Στην τρέχουσα περίοδο, το Ε.Κ.Ε.Μ. αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα θέματα της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη συζήτηση για το "Μέλλον της Ευρώπης" και την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, την ανάπτυξη της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ), την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, τις εξωτερικές θεσμικές σχέσεις της Ένωσης, καθώς και γενικότερα την προσαρμογή της Ελλάδας στο μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό περιβάλλον. Επιπλέον στις ερευνητικές προτεραιότητες του Ε.Κ.Ε.Μ. εντάσσονται σταδιακά και ζητήματα γενικότερης διεθνούς πολιτικής, όπως οι διατλαντικές σχέσεις, οι προοπτικές της διεθνούς οικονομίας, καθώς και ζητήματα διεθνούς και περιφερειακής ασφάλειας.

Μηνιαία Έκδοση

Ιδιοκτήτης: Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα

Εκδότης: Πάνος Καζάκος, Διευθυντής Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα

Επιστημονικός Υπεύθυνος Δελτίου: Καθηγητής Π. Κ. Ιωακειμίδης

Συντακτική ομάδα: Δρ. Άννα Βαλλιανάτου (υπεύθυνη σύνταξης), Κλεοπάτρα Ματσουκά.

Στο τεύχος αυτό συνεργάστηκε επίσης η Μάρω Λαγκαδινού.

Για τυχόν παρατηρήσεις και σχόλια: 2103689535, newsletter_eeep@psra.uoa.gr

Η έκδοση γίνεται σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (EKEM).

Πάνος Καζάκος, Καθηγητής διεθνών οικονομικών και ευρωπαϊκών σχέσεων, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διευθυντής ΕΕΕΠ.

«Δέκα χρόνια ευρώ (II)»

Συνεχίζοντας τις σκέψεις που διατυπώσαμε στο προηγούμενο τεύχος, σημειώνουμε ότι το ευρώ δέχθηκε τα πρώτα χρόνια ισχυρές πιέσεις και υποτιμήθηκε έναντι του δολλαρίου. Για πολλούς η εξέλιξη αυτή ήταν ανησυχητική, για άλλους μάλλον ευνοούσε την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών οικονομιών (και, συναφώς, μείωνε την πίεση για επώδυνες διαρθρωτικές αλλαγές). Όμως γρήγορα ανέκαμψε και εδραίωσε τη θέση τους στις διεθνείς αγορές.

Στο μεταξύ το πρόβλημα που είχε αρχικά επισημάνει η κριτική, δηλαδή πως η νομισματική πολιτική θα συμβιβάσει διαφορετικές καταστάσεις στην ευρωζώνη, απέκτησε νέα οξύτητα κατά την τρέχουσα αναταραχή στη διεθνή οικονομία που χαρακτηρίζεται από το σπάσιμο της χρηματοπιστωτικής «φούσκας» και τη διαφανόμενη ύφεση της αμερικανικής οικονομίας. Οι 15 πλέον χώρες της ευρωζώνης αντιμετωπίζουν διαφορετικά προβλήματα. Υπάρχουν μεγάλες και, το σπουδαιότερο, επίμονες διαφορές μεταξύ τους όσον αφορά τον πληθωρισμό και το μοναδιαίο κόστος εργασίας. Οι διαφορές προκαλούν σε ορισμένες από αυτές (όπως η Ελλάδα!) απώλειες ανταγωνιστικότητας και υψηλά εξωτερικά ελλείμματα. *Η εξέλιξη αυτή δεν οφείλεται βέβαια στο ευρώ, αλλά στην καθυστέρηση ή ανεπάρκεια των οικονομικών μεταρρυθμίσεων πριν και μετά την ένταξή τους στην ευρωζώνη.*

Από την άλλη μεριά, το ευρώ φαίνεται ότι ενίσχυσε την ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας έναντι των εξωτερικών διαταραχών. Πράγματι, στις χώρες της ευρωζώνης η μεγέθυνση θα επιβραδυνθεί μεν το 2008 και, πιθανόν, το 2009, αλλά δεν θα μετατραπεί σε κανονική ύφεση. Προσθέτουμε ότι οι επιδόσεις της ΕΚΤ ανταποκρίθηκαν στις αρχικές προσδοκίες όπως αυτές προέκυπταν από τη συμβατική θεωρία: Η σπουδαιότερη εξέλιξη (κατά τη θεωρία) ήταν ίσως ότι η ΕΚΤ κατάφερε να αποκτήσει την (αναγκαία;) *φήμη* του εγγυητή της σταθερότητας.

Υπενθυμίζω ότι κατά τις ισχύουσες Συνθήκες (και τη Συνθήκη της Λισαβόνας) η ΕΚΤ έχει ως πρωταρχικό σκοπό τη σταθερότητα των τιμών, την οποία η ίδια έχει ορίσει ποσοτικά ως «κάτω ή κοντά στο 2%» μεσοχρόνια! Δεν επιτρέπεται να επιδιώκει άλλους στόχους, π.χ. τη μείωση της ανεργίας ή την ενίσχυση των εξαγωγών αν έτσι απειλείται η σταθερότητα των τιμών. Αυτός ο συμπεφωνημένος περιορισμός εξηγεί και τις εντάσεις ανάμεσα σε ΕΚΤ και ορισμένες κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν προβλήματα υψηλής ανεργίας και ανταγωνιστικότητας.

Βέβαια, ο ρυθμός πληθωρισμού στην ευρωζώνη θα ξεπεράσει το 2008 το 3% (σε ετήσια βάση). Τον Μάιο 2008 ήταν 3.6%. Αυτό οφείλεται κατ' αρχάς στις γνωστές εξωτερικές διαταραχές- στην αύξηση της τιμής του πετρελαίου και των πρώτων υλών. *Το ζήτημα είναι να αποφευχθεί ο φαύλος κύκλος της δεκαετίας του 70 που κατέληξε σε στασιμότητα πληθωρισμό.*

Παρά τις επιδόσεις του ευρώ, πολλοί στη Ευρώπη θα προτιμούσαν την επιστροφή στα εθνικά νομίσματα. Γεγονός είναι, ότι καθιστούν υπεύθυνο το ευρώ για την «ακρίβεια». Αλλά, αμφιβάλλω αν η κατάσταση θα ήταν καλύτερη με την επιστροφή στα περήφανα εθνικά νομίσματα και τον πολιτικό ακτιβισμό του παρελθόντος.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Jean-Pierre Jouyet: Πώς σκοπεύει να ανταποκριθεί η Γαλλία στις προεδρικές προσδοκίες της Προεδρίας της Ε.Ε.; EUROPE'S WORLD, καλοκαίρι 2008¹.

Σύμφωνα με άρθρο του Jean-Pierre Jouyet, υπουργού ευρωπαϊκών υποθέσεων της Γαλλίας στο Europe's World, η Γαλλική Προεδρία θα επικεντρωθεί στην εξεύρεση μιας κοινής προσέγγισης στη μετανάστευση, στις κλιματολογικές αλλαγές, στην ενεργειακή πολιτική και στην πολιτική ασφάλειας και άμυνας. Ο Jean-Pierre Jouyet δήλωσε ότι η Γαλλία θα προτείνει ένα Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, εννοώντας ότι οι χώρες θα πρέπει να συμφωνήσουν σε μια ευρεία προσέγγιση αναφορικά με τις χώρες προέλευσης των μεταναστών. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να γίνεται μεγαλύτερος έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. Θα πρέπει να υπάρχουν κοινά κριτήρια για την έκδοση βίζα. Σύμφωνα με το Γάλλο υπουργό ευρωπαϊκών υποθέσεων, οι εγχώριοι νόμοι θα πρέπει να συγκλίνουν στον τομέα των νόμων για το άσυλο. Ο Jean-Pierre Jouyet πρόσθεσε ότι, καθώς ένας από τους λόγους της αύξησης της μετανάστευσης είναι η ευνοϊκή οικονομική κατάσταση στην Ευρώπη, η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια πλήρως ισορροπημένη προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένης μιας ευρείας αναπτυξιακής πολιτικής βοήθειας. Ο Γάλλος πολιτικός εξέφρασε την ελπίδα επίτευξης μιας ευρείας πολιτικής συμφωνίας υπό τη Γαλλική Προεδρία για

¹ Η συγγραφή αυτού του κειμένου έχει βασισθεί και στην περίληψη του EURACTIVE.

τα πρόσφατα ενεργειακά και κλιματολογικά πακέτα. Η Γαλλία θα προωθήσει μια βιώσιμη μορφή οικονομικής ανάπτυξης, υπερθεματίζοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη και τις οικολογικά φιλικές παραγωγές και παρακινώντας τις βιομηχανίες να είναι περισσότερο ευαίσθητες στις ανάγκες της Ευρώπης για διαχειρίσιμη απελευθέρωση της ενεργειακής αγοράς. Πρόσθεσε ότι η απελευθέρωση της αγοράς δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς να υπάρχει πρώτα ένα στρατηγικό όραμα της ενεργειακής πολιτικής της Ε.Ε. Αναφορικά με την παροχή ενέργειας στην Ε.Ε., ο Jean-Pierre Jouyet πρεσβεύει ότι η Ευρώπη χρειάζεται να τεθούν ξεκάθαροι στόχοι για περισσότερες διαφορετικές πηγές ενέργειας, ενώ την ίδια στιγμή αντιμετωπίζει το ενεργειακό ζήτημα της πυρηνικής ενέργειας. Αναφορικά με το ζήτημα της άμυνας, ο Γάλλος υπουργός αναφέρθηκε στην ενίσχυση της Ευρωπαϊκής αμυντικής ικανότητας με στρατιωτικά εργαλεία συμμετρικά με την οικονομική και εμπορική δύναμη της Ευρώπης. Ο Jean-Pierre Jouyet υποστηρίζει ότι οι Ευρωπαϊκές αμυντικές δυνάμεις πρέπει να κινητοποιηθούν και ότι η Ευρωπαϊκή Αμυντική Υπηρεσία χρειάζεται μια νέα ώθηση. Επιπλέον, αναφορικά με την Κοινή Αγροτική Πολιτική, ο Γάλλος αξιωματούχος επιβεβαίωσε ότι ο έλεγχος για την υγιή λειτουργία αυτής της πολιτικής θα πραγματοποιηθεί υπό τη Γαλλική Προεδρία, θέτοντας τις βάσεις για την πλήρη μεταρρύθμιση μετά το 2013. Η Γαλλία θα προσπαθήσει να ενισχύσει τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις μέσω της Ευρωπαϊκής Πράξης για τις Μικρές Επιχειρήσεις ενώ θα επικεντρωθεί και στις κλιματολογικές

αλλαγές, την flexicurity, παρέχοντας μεγαλύτερη υποστήριξη για την έρευνα και την καινοτομία ως μέρος της Στρατηγικής της Λισσαβώνας. Τέλος, ο υπουργός ευρωπαϊκών υποθέσεων της Γαλλίας επισημαίνει τη σημασία της κοινωνικής ατζέντας, όπου η Γαλλία θα προσπαθήσει να προωθήσει την κινητικότητα των εργατών στην εσωτερική αγορά, τον αγώνα κατά κάθε μορφής διάκρισης, την προώθηση των ίσων ευκαιριών για ένα διευρυμένο και αναβαθμισμένο πρόγραμμα ανταλλαγών ERASMUS.

«Κοινή μεταναστευτική πολιτική για την Ευρώπη: αρχές, ενέργειες και μέσα».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε στις 17 Ιουνίου 2008 ανακοίνωση² σχετικά με μια «Κοινή μεταναστευτική πολιτική για την Ευρώπη: αρχές, ενέργειες και μέσα», και ένα «Σχέδιο δράσης για το άσυλο - Ολοκληρωμένη προσέγγιση της προστασίας σε ολόκληρη την Ε.Ε.». Η ανακοίνωση παρουσιάζει δέκα κοινές αρχές στις οποίες πρέπει να βασίζεται η κοινή πολιτική μετανάστευσης, οι οποίες περιστρέφονται γύρω από τρεις κύριους άξονες της πολιτικής της Ε.Ε.: ευημερία, αλληλεγγύη και ασφάλεια. Το σχέδιο δράσης για το άσυλο ορίζει την αρχιτεκτονική της δεύτερης φάσης του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ). Τα έγγραφα εξετάζουν τα στοιχεία του προγράμματος της Χάγης όσον αφορά στη μετανάστευση και το άσυλο. Θα πρέπει να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 15ης Οκτωβρίου 2008 και, κατά το 2009, θα ενταχθούν σε ένα νέο πενταετές

² europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/403&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en

πρόγραμμα στον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας

Στην ανακοίνωση με τίτλο «Κοινή μεταναστευτική πολιτική: αρχές, ενέργειες και μέσα», η Επιτροπή περιγράφει την άποψή της για τον τρόπο με τον οποίο θα αναπτυχθεί περαιτέρω η κοινή ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να εγκρίνει τις δέκα κοινές αρχές που προτείνονται σ' αυτήν από κοινού με σειρά συγκεκριμένων δράσεων. Οι δέκα κοινές αρχές βασίζονται στα ορόσημα που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε το 1999, στο πρόγραμμα της Χάγης του 2004 και στην Παγκόσμια Προσέγγιση της Μετανάστευσης που εγκαινιάστηκε το 2005. Καθεμία από αυτές εκφράζεται συγκεκριμένα σε σειρά δράσεων που πρέπει να διεξαχθούν στο επίπεδο των κρατών μελών ή της Ε.Ε.

Κόσσοβο: από την UNMIK στη EULEX.

Η αστυνομική και πολιτική αποστολή στο Κόσσοβο, γνωστή ως EULEX, πρόκειται να ξεκινήσει να συνεργάζεται με την ήδη υπάρχουσα αποστολή των Ηνωμένων Εθνών στην περιοχή. Στόχος και των δύο αποστολών είναι να βοηθήσουν το Κόσσοβο στην προσπάθειά του για εδραίωση της ανεξαρτησίας του. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών Ban Ki Moon έστειλε την Πέμπτη 12 Ιουνίου επιστολή προς τους Κοσσοβάρους και Σέρβους ηγέτες, στην οποία ανέφερε: «Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε τις δομές και το προφίλ μιας διεθνούς πολιτικής παρουσίας και να επιτρέψουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει ουσιαστικό και λειτουργικό ρόλο στην περιοχή». Στην επιστολή γινόταν επίσης σαφές ότι η κοινή παρουσία EULEX/UNMIK θα διαρκέσει

συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και χωρίς να αναμειχθεί στο καθεστώς του Κοσσόβου, ενώ ταυτόχρονα οι δυνάμεις της Ε.Ε. θα λειτουργούν υπό τη «νομική ομπρέλλα» του ΟΗΕ. Η χρονική παρουσία και ο διαχωρισμός των καθηκόντων παραμένουν ασαφή, παρόλα αυτά διπλωματικοί κύκλοι υποστηρίζουν ότι η δύναμη EULEX θα εγκατασταθεί εγκαίρως, με την δύναμη του ΟΗΕ να διατηρεί συμβολική παρουσία και να έχει υπό τον έλεγχο της περιοχές που κατοικούνται κυρίως από Σέρβους, εκεί δηλαδή που η σημαία της Ε.Ε. δεν είναι καλοδεχούμενη. Σύμφωνα με απόφαση των Ηνωμένων Εθνών το 2007, η αποστολή UNMIK επρόκειτο να παραδώσει σταδιακά την εξουσία στην κυβέρνηση του ανεξάρτητου Κοσσόβου και να υποστηρίζεται από την δύναμη της EULEX, την οποία θα επιτηρεί ειδικός εκπρόσωπος της Ε.Ε. Η Ρωσία μπλόκαρε την απόφαση αυτή των ΗΕ αλλά το Κόσοβο κήρυξε την ανεξαρτησία του μονομερώς στις 17 Φεβρουαρίου, δημιουργώντας μια κατάσταση όπου 20 από τα 27 κράτη-μέλη το έχουν αναγνωρίσει, ενώ μόλις 300 άτομα της EULEX βρίσκονται στην περιοχή ως τώρα. Η Μόσχα κατηγορεί τον ΟΗΕ ότι κινεί σκανδαλώδεις και παράνομες de facto διαδικασίες για να παραδώσει το Κόσοβο στην ΕΕ, καταργώντας με αυτό τον τρόπο την απόφαση 1244 του Οργανισμού. Η κατάσταση περιπλέκεται περισσότερο αφού την Κυριακή 15 Ιουνίου τέθηκε σε ισχύ το νέο Σύνταγμα του Κοσσόβου. Το κείμενο αναγνωρίζει την EULEX αλλά δεν περιλαμβάνει νομική εντολή για την UNMIK ενώ την ίδια ώρα ο Πρόεδρος του Κοσσόβου Fatmir Sejdiu ανακοίνωσε ότι περιμένει τα Ηνωμένα Έθνη να έχουν αποχωρήσει μέχρι το φθινόπωρο. Ο Ιταλός Υπουργός Εξωτερικών Franco Frattini ανέφερε ότι η EULEX θα είναι έτοιμη να αναλάβει τα

καθήκοντά της μετά το καλοκαίρι, δηλαδή τον Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο. Στο ίδιο μήκος κύματος ήταν και οι δηλώσεις του Γάλλου ομολόγου του Bernard Kouchner. Από την πλευρά του ο Σλοβένος Υπουργός Εξωτερικών Dimitrij Rupel δήλωσε αισιόδοξος για την πορεία της δύναμης και είναι πεπεισμένος ότι η EULEX θα είναι εποικοδομητική και επιτυχής στο έργο της.

Η ικανότητα ενσωμάτωσης: γίνεται δυσκολότερη η περαιτέρω διεύρυνση της Ε.Ε.;

Τα μέλη της Επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκριναν (24/6/2008) την έκθεση για τη διεύρυνση υποστηρίζοντας ότι η ικανότητα της Ε.Ε. να ενσωματώνει νέα κράτη πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, σε περίπτωση μελέτης νέων αιτήσεων για υποψηφιότητα και, ιδιαίτερα, στα νέα Βαλκάνια. Η λεγόμενη ικανότητα ενσωμάτωσης περιλαμβάνει τέσσερα στοιχεία. Πρώτον, τα υπό ένταξη κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύουν την ικανότητα της Ε.Ε. να φέρνει εις πέρας τους πολιτικούς της στόχους, να μην πλήττουν το θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε., το οποίο θα πρέπει να παραμένει αποτελεσματικό και ενεργό. Δεύτερον, οι οικονομικοί πόροι της Ε.Ε. θα πρέπει να παραμείνουν επαρκείς και να εγγυώνται την κοινωνική και οικονομική συνοχή. Τρίτον, οι πολίτες πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τις επιπτώσεις της διεύρυνσης μέσω μιας συνολικής στρατηγικής επικοινωνίας. Τέλος, κάθε νέα διεύρυνση θα πρέπει να ακολουθείται από μια σοβαρή επανεκτίμηση των θεσμών της Ένωσης, των πολιτικών και των μέσων προκειμένου να ανταποκρίνεται η Ένωση στις προσδοκίες των ευρωπαίων πολιτών και να είναι εγγυημένη η βιωσιμότητα της Ένωσης ως πολιτικό σχέδιο.

Υπογραμμίζεται ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να προσφέρει περαιτέρω συνεργασία και πιο στενούς δεσμούς στους γείτονες της οι οποίοι έχουν ευρωπαϊκό προσανατολισμό αλλά δεν υπάρχει η προοπτική για, τουλάχιστον, βραχυπρόθεσμη ένταξη στην Ε.Ε. Επισημαίνεται ότι η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης δεν αποτελεί ούτε θεωρητικά ούτε πρακτικά ένα υποκατάστατο για την ένταξη. Το έγγραφο και η χλιαρή προσέγγισή του απέναντι στην περαιτέρω διεύρυνση της Ε.Ε. αποτελεί ένα πλήγμα σε ορισμένα κράτη τα οποία ανήκουν τώρα

στην ΕΠΓ - όπως είναι η Ουκρανία και η Μολδαβία - τα οποία, όμως, έχουν εκφράσει την ελπίδα τους να γίνουν πλήρη μέλη της Ένωσης. Ο Γάλλος Πρόεδρος, Nicolas Sarkozy, και η Γερμανίδα καγκελάρια Angela Merkel, διακήρυξαν και οι δύο ότι η διεύρυνση της Ε.Ε. θα πρέπει να σταματήσει μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή η Συνθήκη της Νίκαιας. Υπενθυμίζεται ότι η Κροατία, η πΓΔΜ και η Τουρκία έχουν το καθεστώς του υποψήφιου κράτους ενώ στην Αλβανία, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο, το Κόσοβο και τη Βοσνία Ερζεγοβίνη έχουν υποσχεθεί μελλοντική ένταξη στην Ε.Ε.

The European Summer Academy in Spetses is annually organized by ECSA-Greece. This year ECSA-Greece in cooperation with EKEME, the Greek affiliate of TEPSA, is organizing from 7 to 9 July 2008 the annual session of the European Summer Academy on the topic "Normative Power Europe". Participants have a unique opportunity to attend high level research workshops and meet and discuss with an international faculty of renowned academics and experts. In addition, participants have a chance to create an international network of young peers.

The Annual Session of the European Summer Academy aims at developing a deeper understanding of the conceptual and structural properties of Normative Power Europe; a term that has been in inflationary use over the last decade. Partly as a response to emergent polity discourses on Europe's normative orientation and partly as an attempt at systematizing the study of European foreign and security policy, Normative Power Europe yields new insights into the study of European international relations in an era of increased global interconnectedness and regional transformations. The Academy shall be focusing on theoretical and policy aspects of Europe's external relations, including issues relating to Europe's global actorness, the prospects for the emergence of a Euro-Mediterranean system, and questions about the Europeanization of national foreign and security policies.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.ecsa-greece.gr/esa

ΦΑΚΕΛΛΟΣ

Α. 10 ΧΡΟΝΙΑ ΕΥΡΩ (II)

Β. ΤΟ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Α. 10 ΧΡΟΝΙΑ ΕΥΡΩ (II).

Τακτικό ευρωβαρόμετρο: ο σκεπτικισμός των ευρωπαίων για τις προοπτικές των εθνικών τους οικονομιών.

Μια έρευνα που διενεργήθηκε από την Eurostat, και δημοσιεύθηκε στις 24 Ιουνίου 2008 με θέμα τις απόψεις που εκφράστηκαν μεταξύ του Μαρτίου και του Μαΐου 2008 έδειξε ότι το 46% όσων απάντησαν προσδοκούν ότι η οικονομική κατάσταση στην πατρίδα τους θα επιδεινωθεί. Πρόκειται για μια αύξηση του ποσοστού κατά 20 μονάδες, σε σχέση με το φθινόπωρο του 2007. Οι μεγαλύτεροι φόβοι εκφράστηκαν από τους Ούγγρους, με μόλις το 8% των πολιτών να εμφανίζονται αισιόδοξοι, τους Φινλανδούς και τους Ιρλανδούς με 9% και τους Βρετανούς με 10%. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και οι αισιόδοξοι λαοί: το 40% των πολιτών της Μάλτας είναι αισιόδοξοι καθώς και το 30% των Πολωνών και των Ρουμάνων. Επιπλέον, σύμφωνα με την έκθεση της Eurostat, 23 κράτη μέλη απέτυχαν να φτάσουν τα ποσοστά της απασχόλησης που έπρεπε, με τους Ούγγρους, τους Έλληνες, τους Πορτογάλους να είναι οι πιο επιφυλακτικοί. Ο κύριος λόγος της αλλαγής αυτής είναι η αναταραχή που έχει προκαλέσει η άνοδος των τιμών των τροφίμων αλλά και των καυσίμων, μια τάση που κυριαρχεί τις πολιτικές συζητήσεις στην Ευρώπη. Για πρώτη φορά, οι αυξήσεις των τιμών αναφέρονται ως το κύριο ζήτημα που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές χώρες (37%). Σύμφωνα με τους ερευνητές, η απαισιόδοξη άποψη των ευρωπαίων πολιτών για την εθνική τους οικονομία αντανακλάται στους σχετικούς δείκτες της Ε.Ε. Συνολικά, το 52% όσων απάντησαν υποστήριξαν ότι η ένταξη της χώρας τους σε ένα ισχυρό οικονομικό κέντρο, όπως είναι η Ε.Ε., είναι κάτι θετικό. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλό αλλά είναι κατά 6% μικρότερο σε σχέση με τον προηγούμενο χειμώνα. Οι Ολλανδοί (75%), οι Ιρλανδοί (73%) και οι πολίτες του Λουξεμβούργου (73%) είναι οι περισσότερο αισιόδοξοι ενώ οι Λεττονόι (29%), οι Βρετανοί (30%) και οι Ούγγροι (32%) βρίσκονται στο άλλο άκρο. Το ίδιο ισχύει και για τη γνώμη των βασικών θεσμών της Ε.Ε.: το 47% όσων απάντησαν υποστήριξαν ότι εμπιστεύονται την Ε. Επιτροπή, ποσοστό που είναι κατά τρεις μονάδες χαμηλότερο από το προηγούμενο φθινόπωρο.

Κείμενο τεκμηρίωσης: Οι οικονομικές προοπτικές της ευρωζώνης: μεγάλος εφησυχασμός (Simon Tilford, Centre for European Reform -CER).

Παρά την μεγάλη εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ευρωζώνης, μια ματιά από κοντά αποκαλύπτει μια λιγότερο ιδανική εικόνα της ευρωπαϊκής οικονομικής κατάστασης. Αν και η ευρωζώνη προπορεύεται σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, ο Simon Tilford υποστηρίζει ότι οι ευρωπαίοι έχουν εφησυχάσει αναφορικά με τις ικανότητες των οικονομιών τους να ξεπερνούν τις δυσκολίες. Η εκμετάλλευση από

την ευρωζώνη της ύφεσης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και η απότομη άνοδος του ευρώ είναι ορισμένα από τα κύρια σημεία της ανάλυσης του CER. Περιγράφεται μια επιβράδυνση στην πιστωτική ανάπτυξη εξαιτίας των τρεχουσών υψηλών ποσοστών στην χρηματαγορά και στην καθυστερημένη επίδραση της ανόδου των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. (ΕΚΤ) Επισημαίνεται ότι η εγχώρια κατανάλωση αποδυναμώνεται στην ευρωζώνη. Αναφορικά με την αυτοβιομηχανία, υπάρχει μεγαλύτερη πτώση στη Γερμανία σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, γιατί οι Γερμανοί καταναλωτές παραμένουν πολύ επιφυλακτικοί. Υπογραμμίζοντας ότι το ποσοστό του πληθωρισμού στην Ε.Ε. (3,5%) ξεπέρασε το στόχο που είχε τεθεί από την ΕΚΤ, ο Simon Tilford υποστήριξε ότι το μέγεθος του πληθωρισμού αντανακλά την άνοδο βασικών πληθωριστικών πιέσεων. Πιστεύει ότι λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες της ΕΚΤ σχετικά με τις διευθετήσεις για την αύξηση των μισθών στην Ε.Ε., δε θα μπορέσει να εφαρμοσθεί μια εύκολη νομισματική πολιτική αυτό το χρόνο. Οι εξαγωγές από τις Μεσογειακές χώρες θα πλήττονται από την ισχύ του ευρώ, το οποίο είναι πιο ισχυρό από ό,τι πολλοί πιστεύουν. Αναφορικά με το ζήτημα των εξαγωγών, ο Simon Tilford καταλήγει προβλέποντας ότι η Ε.Ε. θα υποστεί μια μεγάλη επιβράδυνση στην εξωτερική ζήτηση και πιστεύει ότι ο μεγάλος πληθωρισμός υπαγορεύει περικοπές στα επιτόκια το 2008.

Αγγλικός τύπος

Τα δημοσιεύματα του αγγλικού τύπου μεταξύ άλλων αναφέρονται στο Ευρώ και στην επέτειο των 10 χρόνων. Αμφισβητείται η ουσιαστική επιτυχία του. Λέγεται ότι, ενώ οι τιμές και η παραγωγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν αυξηθεί περίπου 15%, υπάρχει ευρεία απόκλιση στη συμπεριφορά των κρατών-μελών. Στο ένα άκρο η Ιρλανδία, της οποίας η παραγωγή έχει αυξηθεί κατά 31% και 44%, και στο άλλο άκρο η Γερμανία με τις αυξήσεις τιμών και παραγωγής να ανέρχονται μόνο στο 5% και 11% αντίστοιχα. Η Ισπανία είναι παρόμοια περίπτωση με την Ιρλανδία και η Γαλλία είναι παρόμοια με τη Γερμανία. Αντίθετα, το Η.Β., με την ανεξάρτητη νομισματική πολιτική και τη συναλλαγματική ισοτιμία, έχει διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά με την ευρωζώνη με μια αύξηση 18% στις τιμές και 20% στην παραγωγή. Επιπλέον, όσο υψηλότερος είναι ο πληθωρισμός μιας χώρας στο ευρώ, τόσο μεγαλύτερη είναι η άνοδος των επιπέδων των τιμών έκτοτε. Η σύγκλιση πληθωρισμού που παρατηρείτο πριν από το ευρώ δεν έχει συνεχιστεί. Συγκεκριμένα αναφέρονται στο γεγονός ότι ο φόβος του στάσιμου πληθωρισμού απλώνει απειλητικά τη σκιά του πάνω από την Ευρώπη. Ο τιμάρθμος καλπάζει, ενώ η επιδείνωση βασικών οικονομικών μεγεθών δένει τα χέρια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, μειώνοντας τα περιθώρια αύξησης των επιτοκίων. Την ίδια στιγμή, η αγορά ακινήτων διέρχεται κρίση και σύμφωνα με μελέτη του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, ο δρόμος προς την ανάκαμψη είναι ακόμα μακρύς. Η τιμή του πετρελαίου κινήθηκε ανοδικά (ξεπέρασε τα 138 δολάρια το βαρέλι), ενώ η μεγάλη ζήτηση από την Κίνα διατηρεί υψηλές τις τιμές των εμπορευμάτων, πυροδοτώντας τον πληθωρισμό. Η συρρίκνωση του κλάδου των υπηρεσιών και της μεταποίησης στην Ευρωζώνη τον Ιούνιο και η μείωση του δείκτη επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στη Γερμανία συνέβαλαν στην πτώση της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου καθώς απομακρύνουν το ενδεχόμενο αύξησης των ευρωπαϊκών επιτοκίων. Το επικίνδυνο μείγμα στασιμότητας και πληθωρισμού φοβίζει και τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, οι

οποίες, ωστόσο, δεν επιθυμούν αύξηση των ευρωπαϊκών επιτοκίων, διότι μειώνεται η ανταγωνιστικότητά τους.

- Atkins R., "Eurozone growth fears as inflation bites", 25/06/2008, Financial Times
- Atkins R., "Ten years on, a seasoned ECB takes pride in its predictability", 25/05/2008, Financial Times
- Wickens M., "The euro: how happy a birthday?", 05/06/2008, Financial Times
- Klaus V., "Europe's big test: why the euro will not help", 11/06/2008, Financial Times
- "Ten years on, beware a porcine plot", 05/06/2008, Financial Times

B. ΤΟ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Μετά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του δημοψηφίσματος στην Ιρλανδία, πραγματοποιήθηκε έκτακτη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου από την Gallup, από τις 13 έως τις 15 Ιουνίου. Συνολικά, 2.000 ερωτηθέντες που επιλέχθηκαν τυχαία έδωσαν απαντήσεις από τηλεφώνου. Κύριο θέμα της έρευνας ήταν να κατανοηθούν οι κυριότεροι λόγοι όσων ψήφισαν «ναι» και εκείνων που ψήφισαν «όχι», καθώς και οι λόγοι της αποχής, οι απόψεις των ερωτηθέντων για την εκστρατεία και οι πιθανές συνέπειες.

Σύμφωνα με τα κυριότερα συμπεράσματα:

- Για εκείνους που ψήφισαν «ναι» στο δημοψήφισμα το βασικό κίνητρο ήταν ότι η συμμετοχή στην Ε.Ε. είναι προς το συμφέρον της Ιρλανδίας (32%) και ότι η Ιρλανδία ωφελείται από την Ε.Ε. (19%). Άλλος λόγος ήταν η βοήθεια στην οικονομία (9%).
- Εκείνοι που ψήφισαν «όχι» ισχυρίστηκαν ότι δεν γνώριζαν επαρκώς το περιεχόμενο της Συνθήκης (22%), ότι επιθυμούν να προστατεύσουν την ιρλανδική ταυτότητα (12%), να διαφυλάξουν την ουδετερότητα, ότι δεν εμπιστεύονται τους πολιτικούς, ότι δεν θα έχουν πια μόνιμο Επίτροπο και ότι θέλουν να προστατεύσουν το φορολογικό σύστημα (6%). Υποστηρίζουν, επίσης, ότι το αποτέλεσμα θα ενδυναμώσει τη θέση της Ιρλανδίας στην αναδιαπραγμάτευση της Συνθήκης (76%).
- Στους κατακριτές της Συνθήκης συγκαταλέγονται οι νέοι, οι γυναίκες και οι άνεργοι, ενώ υπέρμαχοι ήταν κυρίως πολλοί επαγγελματίες, στελέχη επιχειρήσεων και συνταξιούχοι.
- Ο μισός σχεδόν πληθυσμός που δε συμμετείχε στο δημοψήφισμα ισχυρίστηκε ότι δεν υπήρχε επαρκής κατανόηση των θεμάτων.
- Μια μεγάλη πλειοψηφία Ιρλανδών ψηφοφόρων (68%) δήλωσε ότι η εκστρατεία του «όχι» ήταν πιο πειστική· ακόμη η πλειοψηφία αυτών που υπερψήφισαν τη Συνθήκη της Λισσαβώνας ένιωθαν το ίδιο (57%).
- Παρόλη αυτήν τη θέση, στο στρατόπεδο του «ναι» περισσότεροι άνθρωποι άλλαξαν γνώμη.
- Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας πολλοί άλλαξαν γνώμη (το 25% από αυτούς που ψήφισαν «ναι» και το 17% από τους ψηφοφόρους του «όχι»).
- Ακόμη περισσότεροι ψηφοφόροι του όχι (83%) συμφωνούσαν ότι το αποτέλεσμα σήμαινε ότι η Ιρλανδία θα μπορούσε να διατηρήσει την ουδετερότητά της, μια γνώμη η οποία υποστηρίζεται από το 51% των ψηφοφόρων του ναι.
- Υπήρξαν παρόμοια αποτελέσματα (το 79% των ψηφοφόρων του όχι και το 50% των ψηφοφόρων του ναι) αναφορικά με το αν η αρνητική ψήφος θα επέτρεπε στην Ιρλανδία να διατηρήσει το φορολογικό της σύστημα.

- Το 60% όσων ψήφισαν αρνητικά πίστευαν ότι η αρνητική ψήφος θα επέτρεπε στην Ιρλανδία να διατηρήσει την υπάρχουσα νομοθεσία αναφορικά με τις εκτρώσεις, τους γάμους ομοφυλοφίλων και την ευθανασία, ενώ μόνο το 36% όσων ψήφισαν θετικά ήταν αυτής της θέσης.
- Αναφορικά με την υποστήριξη της συμμετοχής της Ιρλανδίας στην Ε.Ε., το 86% όσων απάντησαν και δεν είχαν ψηφίσει στο δημοψήφισμα δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την ένταξη της Ιρλανδίας στην Ε.Ε. (σε σύγκριση με το 89% όσων ψήφισαν).

Perceived consequences of the victory of the NO vote on the Referendum (% tend to agree) ³			
	Not participated	Participated and voted "no"	Participated and voted "yes"
The NO vote will ensure that the present Treaty is maintained	55%	59%	39%
The NO vote will block EU institutions 38% 33% 42%	38%	33%	42%
The NO vote will block a more federal Europe	50%	52%	48%
The NO vote will weaken Ireland's position in the EU	42%	24%	64%
The NO vote means Ireland is on its way out of the EU	15%	13%	10%
The NO vote strengthens Ireland's position in the EU	32%	39%	18%
The NO vote will harm Ireland's economy	30%	17%	49%
The NO vote should oblige the government to step down	23%	26%	9%
The NO vote will allow the Irish government to renegotiate exceptions for Ireland	62%	76%	38%
The NO vote allows Ireland to keep its neutrality	69%	83%	51%
The NO vote will allow Ireland to keep its tax system	62%	79%	50%
The NO vote guarantees that we do not have to change our legislation related to abortion, gay marriages and euthanasia.	47%	60%	36%
The NO vote is a warning against agriculture loosing out in trade negotiations	37%	41%	36%
The NO vote will make it easier for the EU to negotiate on climate change	36%	36%	23%

Q10. Please tell me if you tend to agree or disagree with each of the following statements
%, Base: all respondents

Κείμενο Τεκμηρίωσης: **Daniel Gros, Plan B**, (CEPS Commentary, 16/6/2008)

³ ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_245_en.pdf

“The official mantra following the No vote in Ireland seems to have become “let us continue with the ratification process”. This is a high-risk strategy since Ireland will continue to exercise veto power even if all other 26 member states ratify. The Irish electorate will know this and thus have little reason or incentive to vote differently in a second referendum. But if this second referendum in Ireland fails, the EU would have no fallback position.

However, a slight twist to the official line could turn the tables completely. Indeed, the solution to the ‘Irish crisis’ could be simple if the other countries are really determined to go ahead. At the forthcoming European Council meeting in Brussels, member countries could simply sign the consolidated text of the Treaties which results from the incorporation of the amendments of the Lisbon Treaty into the old Treaty⁴. This text has recently been officially published.

The Irish government could not put its signature to such a Treaty at this time, since its population has just voted against it, but it would be important not to give the impression that the other members are trying to exclude a country that has been a successful member of the EU for 35 years and has not shown signs of having turned Euro-sceptic in general.

Hence, the Irish government should be invited by the European Council to submit within a reasonable time period a set of protocols, or opt-outs, which would allow it to sign the treaty and have reasonable certainty that the next referendum would have a different outcome.

In the meantime, the consolidated text would thus be signed by 26 member states (perhaps 25 if the Czech government judges that ratification is difficult). This consolidated text represents a new coherent treaty and it could enter into force once it is ratified by all the 26 members that have signed it now⁵. Ratification of the consolidated text should be possible within a short period of time as no further referenda would be necessary and all 26 (25?) are committed to ratifying the Lisbon Treaty using parliamentary procedures (with 18 already having done so).

In those 18 countries in which the Lisbon Treaty has already been ratified, it should actually be possible to use an accelerated procedure to (re-)ratify the consolidated text, which after all contains exactly the same substance of the Lisbon Treaty, except that this substance, which has to be read with the previous treaties, has been consolidated into one text and thus legally constitutes a new Treaty. The only difference with the text already ratified would be that the new Treaty would have one (two?) signatory(ies) less. National

⁴ The EU’s fundamental law is the “Treaties”, i.e. the Treaty of Rome (officially, Treaty establishing the European Community) and the Maastricht Treaty (officially, Treaty on European Union) as modified by the many Treaties adopted since 1958. New treaties, like the Lisbon Treaty, are a list of amendments and deletions that apply to the existing Treaties – this is why they are so hard to read. A ‘consolidated text’, which is a re-writing of the treaties with all the amendments inserted, makes it much easier to understand what the law says.

⁵ To minimise further risks, it would be desirable that the consolidated version be augmented by only one article, which would state that this (new) Treaty will enter into force (among those countries that ratified it) once it has been ratified by an overwhelming majority of the present members of the EU (e.g. 9/10 member states representing at least 90% of its total population of over 500 million). This step would not be necessary at this point, however, since all 26 have committed to ratifying the Lisbon Treaty and this change would represent an important departure from the present text, thus possibly delaying ratification.

parliaments in these 18 member countries could thus be invited to (re-) ratify the same substance once more using an accelerated procedure.

In those countries in which the ratification process is still ongoing, the government could inform its Parliament(s) that it is now able to present them with the consolidated text that results from the incorporation of the amending Treaty already under consideration. This should not delay ratification unduly.

Once all 26 have ratified the consolidated text, it would be ready to enter into force⁶. Using fast-track (re-)ratification procedures, this might even be possible in time for the next elections of the European Parliament.

Once (re-)ratification has been completed in the 26, it would be entirely appropriate for the Irish government to call a second referendum. This referendum would then be about a different question: Does Ireland wish to join the EU(-26) with the Lisbon Treaty in force? At this point, another No would effectively mean that Ireland would leave the EU. Faced with this prospect, it is highly likely that Ireland would choose to remain in the EU even if this meant accepting the essence of the Lisbon Treaty (possibly with some additional protocols as a face-saving device).

To put the choice in such stark terms to the Irish electorate is entirely appropriate since the requirement of unanimity creates a giant external effect: a No vote imposes a high cost on all EU members. Hence the electorate in any one country, especially a small one, is entirely rational to vote no. They can thus punish at a low cost to themselves their own political class. The cost in terms of a badly functioning Union, however, is borne by 99% of the others. No political system can survive for long under such a misaligned incentive structure.”

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Αγγλικός τύπος

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο «Οχι» των Ιρλανδών ψηφοφόρων και σχολιάζεται έντονα η απόρριψη της Συνθήκης της Λισσαβώνας ως εξής: «οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν τα έχουν χαμένα». Είναι κυνικοί κι αυτό είναι η λογική απάντηση στον κυνισμό των ηγετών. Όμως, οι πολίτες δεν θα ήταν τόσο κυνικοί αν τους καλούσαν συχνά να αποφανθούν επί των ευρωπαϊκών θεμάτων. Ο αγγλικός τύπος αναφέρει ότι χρειάζονται πραγματικές εκστρατείες και ότι είναι ανάγκη να μελετηθούν τα ευρωπαϊκά θέματα, όπως ακριβώς συμβαίνει στις εθνικές εκλογές, δηλαδή να αποφασίσουν οι πολίτες αν θέλουν προεδρικό καθεστώς, οπότε θα εκλέγουν άμεσα τον πρόεδρο ή να επιλέξουν κοινοβουλευτικό καθεστώς, οπότε θα διεξάγονται εκλογές με τη συμμετοχή όλων των ευρωπαϊκών κομμάτων που στόχο θα έχουν να στείλουν στις Βρυξέλλες τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα είναι ένα εκτελεστικό όργανο με όποιες εξουσίες τα κράτη μέλη αποφασίσουν να της δώσουν. Τέλος σε αναφορές του αγγλικού τύπου τονίζεται ότι οι οικονομικές συνθήκες παγκοσμίως αλλάζουν. Οι γραφειοκράτες των Βρυξελλών υποβαθμίζουν τη διαπάλη για τον ορυκτό πλούτο και αναδεικνύουν τις κλιματολογικές αλλαγές ως προτεραιότητά τους. Αν η Ευρώπη δεν αφυπνιστεί, θα αντιμετωπίσει δυσκολίες. Μια κοινή μονεταριστική πολιτική δε θα βοηθήσει. Τα κράτη - μέλη ήδη αντιδρούν διαφορετικά στην ανατίμηση του ευρώ

⁶ Technically all 26 would then renounce their membership of the ‘old’ EU, which they can do anytime since all international treaties can be denounced by its signatories.

έναντι του δολαρίου, στην άνοδο της τιμής των καυσίμων και των ορυκτών αγαθών. Είναι αναμενόμενο, πολιτικοί, οι οποίοι θέλουν να αμβλύνουν τη δυσaréσκεια των πολιτών τους, να αυξήσουν τις πιέσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, προκειμένου η τελευταία να προσαρμόσει τη νομισματική πολιτική της στις ανάγκες των μεγαλύτερων χωρών της Ευρωζώνης.

- “Why Irish 'no' vote could be double trouble”, 21/06/2008, The Independent
- “After this vote, Europe has little choice but to put its house in order”, 17/06/2008, The Independent
- Grady S, “The euro answered a question we didn't ask”, 03/06/2008, The Independent

Γαλλικός τύπος

Σύμφωνα με το Γαλλικό τύπο, η Ευρώπη δεν έχει στήριξη επειδή δεν έχει λαϊκή βάση και δεν έχει λόγο επαρκώς κοινωνικό. Για να «σωθεί η Ευρώπη» επισημαίνονται και άλλοι τρόποι: η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού στρατού, η καθιέρωση ενός ευρωπαϊκού φόρουμ, η διενέργεια ενός ευρωπαϊκού δημοψηφίσματος.

Εν όψει της Γαλλικής Προεδρίας, υποστηρίζεται ότι αναπτρώνονται οι ελπίδες όσων ευελπιστούν στην πρόοδο του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, γνωρίζοντας τη συμβολή της Γαλλίας στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Επισημαίνεται, όμως, ότι στην πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αυτό που πάντα έδινε τη μεγάλη ώθηση ήταν η μέθοδος που ακολουθείται. Υποστηρίζεται ότι η Ε.Ε. κάνει αισθητή την παρουσία της μέσα από τις διαφωνίες που εμφανίζονται, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της ομοφωνίας, όταν η χώρα που κατέχει την προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. με το ταλέντο της εντοπίζει και αναδεικνύει το κοινό συμφέρον σε αντιδιαστολή με τα ιδιαίτερα συμφέροντα. Από την άλλη πλευρά, η Ε.Ε. αποτυγχάνει, όταν προσφεύγει στο βέτο.

Αυτό ισχύει και για τη Γαλλία όταν ασκεί την Προεδρία της Ε.Ε. Αναλυτικά, στη Γαλλία εκδηλώθηκαν οι πιο μεγάλες αντιδράσεις στο σχέδιο της Ε.Ε., παρόλο που το σχέδιο αυτό ήταν, κατά κύριο λόγο, γαλλικό. Αν και οι Συνθήκες για την άμυνα (1953), για την οικονομική Κοινότητα (1958) και η Euratom (1958) γράφτηκαν από γαλλική μελάνη, γαλλικό χέρι απέρριψε την Κοινότητα για την Άμυνα (1954), που έκανε ουδέτερη την Euratom και μπλόκαρε την Οικονομική Κοινότητα (1965). Όπως επισημαίνεται, εάν γενικευόταν η αρχή της πλειοψηφίας, η Γαλλία θα είχε συνεχίσει να ασκεί τον ηγετικό της ρόλο. Τώρα στόχος είναι να βγει η Ε.Ε. από το αδιέξοδο που διαρκεί εδώ και 15 χρόνια. Η χαμένη ευκαιρία στο Μάαστριχτ, όπου δημιουργήθηκε μόνο μια νομισματική ένωση και όχι μια πολιτική ένωση έχει τώρα τις επιπτώσεις της. Επισημαίνεται ότι οι Συνθήκες παρέχουν πολλές δυνατότητες λήψης αποφάσεων με πλειοψηφία αλλά από σύνεση αναζητάμε πάντα τη συμφωνία όλων. Συστήνεται στο Γάλλο Πρόεδρο να μη δεχτεί το εμπόδιο του βέτο, να μη δεχτεί να καθυστερήσει τη λήψη μιας απόφασης για να περιμένει τους πάντες αλλά να προχωρήσει στη ψηφοφορία. Γιατί η ομοφωνία είτε οδηγεί στο πολύ χαμηλό κοινό παρανομαστή είτε στο μπλοκάρισμα μιας απόφασης.

Αναφορικά με τη δημιουργία ενός καθεστώτος κοινού ευρωπαϊκού ασύλου, αυτό θα δέσμευε τα κράτη μέλη να σεβαστούν τις διεθνείς και ευρωπαϊκές τους υποχρεώσεις. Το μελλοντικό ευρωπαϊκό σύμφωνο για το άσυλο και τη μετανάστευση πρέπει, απαραίτητως, να τοποθετηθεί στην καρδιά του συστήματος προστασίας της σύμβασης της Γενεύης του 1951. Το δίκαιο του ασύλου θα πρέπει να διαφέρει από την απλή

διαχείριση του κύματος των μεταναστών. Το σύμφωνο θα συμπεριλάβει στις προτεραιότητές του την αναθεώρηση της διαδικασίας του Δουβλίνου, η οποία δεν ανταποκρίνεται πλέον στις ανάγκες των 27 κρατών μελών της Ε.Ε. Για να είναι αποτελεσματική μια τέτοια διαδικασία θα πρέπει να στηρίζεται στη κοινωνία των πολιτών, τους υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να μην τους απομακρύνει. Σύμφωνα με το Γαλλικό τύπο, η Γαλλική Προεδρία αποτελεί μια μοναδική συγκυρία για την προώθηση του δικαίου του ασύλου στην Ευρώπη.

- “A Lyon, les europhiles listent des pistes pour sauver l'Europe”, Le Monde, 23/6/2008
- Padoa-Schioppa T., “Président Sarkozy, faites voter !”, Le Monde, 25/6/2008
- Ribs J. & Henry P., “L'avenir du droit d'asile passe par l'Union”, Le Monde, 23/6/2008
- “Le référendum sur les dérogations danoises à l'Europe est menacé”, Le Monde, 24/6/2008

Γερμανικός τύπος

Αμνηνία σχετικά με το μέλλον της Ε.Ε. επικράτησε στη Σύνοδο Κορυφής στις Βρυξέλλες στις 19 και 20 Ιουνίου. Βασική αιτία ήταν το «όχι» των Ιρλανδών στη Συνθήκη της Λισσαβόνας μετά από δημοψήφισμα που διεξήχθη στις 12 Ιουνίου. Η αναζήτηση λύσης για την άρση του αδιεξόδου μετατίθεται τώρα στην Σύνοδο Κορυφής του φθινοπώρου και μέχρι τότε οι 27 δε θέλουν να δεσμευθούν με συγκεκριμένες αποφάσεις. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ο Ιρλανδός Πρωθυπουργός Brian Cowen έχει τέσσερις μήνες καιρό για να επεξεργαστεί τις συνθήκες υπό τις οποίες θα ήταν εφικτό ένα δεύτερο δημοψήφισμα στην Ιρλανδία για τη Συνθήκη της Λισσαβόνας. Ο ίδιος δήλωσε ότι μπορεί να μιλήσει για ένα δεύτερο δημοψήφισμα, εάν γνωρίζει τί βήματα προόδου μπορούν να γίνουν. Ο Ιρλανδός Πρωθυπουργός προσπάθησε να εξηγήσει τις αιτίες για την άρνηση των συμπατριωτών του ενώ την ίδια ώρα οι Ευρωπαίοι ομόλογοι του φάνηκαν πρόθυμοι να δώσουν στους Ιρλανδούς χρόνο. Η ΕΕ θα πρέπει να πάρει στα σοβαρά τις επιφυλάξεις και τον σκεπτικισμό των Ιρλανδών. Η Γερμανίδα Καγκελάρια Angela Merkel προειδοποίησε πως το διάστημα της περισυλλογής δεν θα πρέπει να είναι μεγάλο. Μετά το όχι των Γάλλων και των Ολλανδών το 2005 χρειάστηκαν δυο χρόνια μέχρι η ΕΕ να καταλήξει στη Συνθήκη της Λισσαβόνας. Η ίδια ανέφερε πως δεν χρειάζεται μια νέα φάση περισυλλογής. Αυτό που χρειάζεται είναι να γίνουν γρήγορα πράξη αυτά που έχουν ήδη συμφωνηθεί. Είναι βέβαιη πως με «υπομονετική» διπλωματία είναι πολύ πιθανό να μετατραπεί το «όχι» των Ιρλανδών σε «ναυ». Θα ήθελε πολύ το δημοψήφισμα να είχε οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα αλλά τώρα, σαν καλοί Ευρωπαίοι θα πρέπει να αποδεχτούμε την κατάσταση ως έχει και να βρούμε λύση χωρίς να αδιαφορήσουμε για το «όχι» των Ιρλανδών ψηφοφόρων. Ο Γάλλος Πρόεδρος Nicolas Sarkozy, του οποίου η χώρα αναλαμβάνει την προεδρία της Ε.Ε. σε λίγες ημέρες, τόνισε πως όσο η Συνθήκη δεν τίθεται σε εφαρμογή δεν θα υπάρξει περαιτέρω διεύρυνση. Ούτε καν η ένταξη της Κροατίας, η οποία είναι προγραμματισμένη για το 2010. Ως προς αυτό το θέμα, ανοιχτή κριτική στο Nicolas Sarkozy άσκησε η Υπουργός Εξωτερικών της Αυστρίας Ursula Plassnik, υποστηρίζοντας ότι η Κροατία και οι άλλοι φίλοι μας στα Βαλκάνια δεν πρέπει να γίνουν τα θύματα της θεσμικής κρίσης της Ένωσης. Το φιλοευρωπαϊκό τους πρόσωπο έδειξαν οι Βρετανοί. Η βασίλισσα Ελισάβετ λίγες ώρες πριν από την έναρξη των εργασιών της Συνόδου έβαλε την υπογραφή της

επικυρώνοντας τη Συνθήκη της Λισσαβόνας. Έτσι τα 19 από τα 27 κράτη-μέλη έχουν ολοκληρώσει τώρα τη διαδικασία της επικύρωσης.

- "Irlands Nein soll ohne Druck der EU verschwinden", Die Welt, 18/6/2008
- Christoph B. Schiltz und Dirk Müller-Thederan, "Brüssel setzt Irland jetzt doch unter Druck", Die Welt, 21/6/2008
- "Entscheidung zur EU-Reform vertagt", Die Zeit, 19/6/2008
- "Sarkozy droht mit Stopp der Erweiterung", Die Zeit, 20/6/2008

Σχόλια από τον εγχώριο τύπο

«Η απόρριψη της Συνθήκης της Λισσαβόνας από την Ιρλανδία σε δημοψήφισμα ξαναρίχνει την Ευρωπαϊκή Ένωση σε υπαρξιακή κρίση, σε μια στιγμή που ξεπερνούσε το σοκ από την απόρριψη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος το 2005. Έτσι το σενάριο αυτή τη φορά επαναλαμβάνεται με δραματικότερο τρόπο, καθώς δεκαοκτώ χώρες- μέλη έχουν επικυρώσει ήδη τη Συνθήκη και μία- η Ιρλανδία- με πληθυσμό λιγότερο από το 1% της Ε.Ε. την απορρίπτει. Πρόκειται για εξόχως αντιδημοκρατική εξέλιξη που προέρχεται από μια χώρα που έχει ωφεληθεί τα μέγιστα από την Ε.Ε. Από την άλλη μεριά, η εξέλιξη αυτή πιστοποιεί γιατί η μέθοδος του δημοψηφίσματος δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για την επικύρωση τόσο περίπλοκων κειμένων, αλλά και ότι «κάτι πάει στραβά» στη λειτουργία της Ε.Ε. Ένας ετερόκλητος συνασπισμός τάχθηκε ενάντια στη Συνθήκη για λόγους εντελώς άσχετους με το περιεχόμενό της. Τι θα γίνει όμως από εδώ και πέρα;

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που ολοκληρώνει σήμερα τις εργασίες του θα αποφασίσει τα επόμενα βήματα. Αλλά ήδη, τόσο η Επιτροπή όσο και η Γαλλία και η Γερμανία έχουν ταχθεί υπέρ της συνέχισης της διαδικασίας επικύρωσης, πράγμα που σημαίνει ότι η Συνθήκη της Λισσαβόνας δεν εγκαταλείπεται. Επομένως, το πιθανότερο είναι ότι θα υπάρξει κάποιο πρωτόκολλο με ειδικές ρυθμίσεις για την Ιρλανδία προκειμένου η χώρα να διεξαγάγει δεύτερο δημοψήφισμα για την επικύρωση. Θα επαναληφθεί δηλαδή το προηγούμενο με τη Συνθήκη της Νίκαιας, η οποία επίσης καταψηφίστηκε αρχικά από την Ιρλανδία. Παράλληλα θα αναζητηθεί νομικός τρόπος για την εφαρμογή της Συνθήκης από τις 26 χώρες- μέλη χωρίς τη συμμετοχή της Ιρλανδίας δηλαδή. Δύσκολη άσκηση, αλλά όχι και ανέφικτη για τη νομική υπηρεσία του Συμβουλίου και των υπηρεσιών Γαλλίας και Γερμανίας. Αρκεί οι "26" να επικυρώσουν. Το γενικότερο όμως θέμα που θέτει το ιρλανδικό "όχι" είναι η πρόβλεψη της ομοφωνίας στη διαδικασία επικύρωσης. Πρόκειται για αντιδημοκρατική και αναποτελεσματική ρύθμιση, ιδιαίτερα για την Ε.Ε. των 27 μελών, που πρέπει να αλλάξει. Διαφορετικά θα οδηγούμεθα σε αναπόφευκτες και παραλυτικές κρίσεις, εκτός βέβαια εάν επιλέξουμε τη στρατηγική "της Ένωσης του εσωτερικού πυρήνα". (Ιωακείμης Π.Κ., «Η απόρριψη της Συνθήκης της Λισσαβόνας», ΤΑ ΝΕΑ, 20/6/2008)

«Λιγότεροι από τους μισούς Ιρλανδούς με δικαίωμα ψήφου έκαναν τον κόπο να πάνε μέχρι τις κάλπες και από αυτούς η πλειοψηφία καταψήφισε ένα περίπλοκο κείμενο εκατοντάδων σελίδων, γραμμένο από νομικούς για νομικούς, που προβλέπει θεσμικές, ως επί το πλείστον, αλλαγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ούτε Σύνταγμα είναι η ταλαιώρη μεταρρυθμιστική συνθήκη της Λισσαβόνας, ούτε και επιβάλλει συγκεκριμένες αποφάσεις σε θέματα που αφορούν την καθημερινότητα του πολίτη. Δυσανάγνωστη σίγουρα είναι, αλλά γιατί; Οσοι δυσανασχετούν με αυτήν την Ευρώπη των ατελειώτων συμβιβασμών, των δυσανάγνωστων κειμένων και της βαρύγδουπης ρητορείας που συχνά προσπαθεί να κρύψει την αδυναμία κοινής δράσης, είναι άραγε έτοιμοι να δεχθούν

ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα που λειτουργούν δημοκρατικά στη βάση μιας ενισχυμένης πλειοψηφίας, άρα και να συνταχθούν με πλειοψηφικές αποφάσεις σε θέματα που τους αφορούν άμεσα, ακόμη και όταν οι ίδιοι τυχαίνει να μειωθούν; Ή μήπως προτιμούν την προστασία ή ακόμη και την ψευδαίσθηση, της εθνικής κυριαρχίας σε έναν κόσμο όπου τείνουν να κυριαρχούν δυνάμεις περιφερειακής εμβέλειας;

Σε μια εποχή κοσμογονικών αλλαγών, που θίγουν πλέον άμεσα τις ανεπτυγμένες χώρες και όχι μόνον τους κοινούς θνητούς του πάλαι ποτέ Τρίτου Κόσμου, η κοινωνική ανησυχία και η δυσαρέσκεια διογκώνονται και αναζητούν τρόπους έκφρασης. Ο συνασπισμός του "όχι" στο πρόσφατο δημοψήφισμα στην Ιρλανδία ήταν εξαιρετικά ανομοιογενής. Μια συνένωση αντικαπιταλιστών και καθολικών που μάχονται κατά των αμβλώσεων, οπαδών μιας κυρίαρχης και περήφανης Ιρλανδίας μαζί με πολλούς άλλους που δηλώνουν υπέρμαχοι μιας άλλης Ευρώπης, διαφορετικής από τη σημερινή, τη γραφειοκρατική και μίζερη κατ' αυτούς, χωρίς όμως να μπορούν να συμφωνήσουν μεταξύ τους για το ποια Ευρώπη θα θέλανε. Η δημαγωγία περίσσεψε, ενώ η πολιτική ηγεσία της χώρας περιορίστηκε σε αμυντική κυρίως τακτική διανοημένη με διάφορες κοινοτοπίες περί της ενωμένης Ευρώπης, που είναι και στα δικά μας μέρη οικείες και εξαιρετικά βαρετές. Στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία της εποχής μας, ο πολιτικός λόγος απαντάει συχνά με επαρχιώτικο βερμπαλισμό και παλιοκαιρία συνθήματα.

Η Ευρώπη των "27" δεν θα ξεπεράσει εύκολα το "όχι" των Ιρλανδών – και θα ήταν τεράστιο πολιτικό σφάλμα να το αγνοήσει ή και να προσπαθήσει να το παρακάμψει με νομικά τεχνάσματα. Μπορεί άραγε η δύσκολη αυτή συγκυρία να γεννήσει τολμηρές πολιτικές πρωτοβουλίες που θα οδηγήσουν σε μια νέα φάση της ευρωπαϊκής ενοποίησης; Και αν ναι, πόσες χώρες και ποιες πολιτικές δυνάμεις θα είναι έτοιμες να συμπράξουν; Ο ευρωπαϊκός κοινός παρονομαστής είναι πλέον υπερβολικά χαμηλός για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών. (Τσούκαλης Α. «Πού στρίβει ο δρόμος για την Ευρώπη;», Καθημερινή, 22/6/2008)

«...Το πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πρόβλημα βαθύτατα πολιτικό, το οποίο δεν εξαντλείται μόνο στην αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της ή στη μέθοδο και στο περιεχόμενο της ενημέρωσης που παρέχεται, αλλά εκτείνεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ευρωπαίος πολίτης έχει πεισθεί ότι οι πολιτικές που ακολουθεί η Ένωση διαμορφώνονται πολλές φορές με παρεμβάσεις προερχόμενες από κέντρα αποφάσεων εκτός αυτής, χωρίς τη συμμετοχή του, και δεν τον βοηθούν καθόλου στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της καθημερινότητάς του. Η μεγάλη πλειοψηφία των ευρωπαίων πολιτών πίστευε ότι μια Ευρωπαϊκή Ένωση πιο δημοκρατική, πιο ευαίσθητη κοινωνικά, πιο οικολογική, πιο διαφανής και πιο φιλειρηνική θα έδινε λύση στα πάμπολλα προβλήματα, τα οποία συνθέτουν την καθημερινότητά τους...

Αυτή την Ευρωπαϊκή Ένωση απορρίπτουν οι ευρωπαίοι πολίτες και, απορρίπτοντάς την, ζητούν στην ουσία την αλλαγή των πολιτικών της. Όμως η ουσιαστική αλλαγή των πολιτικών δεν μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από μια διακυβερνητική διαβούλευση. Απαιτείται μία νέα Συνέλευση, στην οποία να συμμετέχουν τα Κοινοβούλια, οι κυβερνήσεις, οι κοινωνικοί εταίροι και άλλες αξιόλογες και ενδιαφέρουσες οργανώσεις πολιτών. Η Συνέλευση αυτή πρέπει να έχει ως αντικείμενο τη διαμόρφωση προτάσεων για την αλλαγή των πολιτικών της Ένωσης. Μόνον έτσι θα μπορέσει να συνεχίσει την πορεία της και να αντιμετωπίσει με επιτυχία τα πολύπλοκα προβλήματα που συνθέτουν τη σημερινή ευρωπαϊκή και διεθνή

πραγματικότητα.» (Γ. Δημητρακόπουλος, «Απαιτείται νέα Συνέλευση», *ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ*, 22/6/2008).

«...Το αποτέλεσμα του ιρλανδικού δημοψηφίσματος προκάλεσε ένα σοκ στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρώτο ερώτημα που γεννάται είναι: Τι κάνουμε τώρα; Το δεύτερο συνοψίζεται σε μια λέξη: Γιατί; Στο πρώτο ερώτημα η απάντηση είναι σκοτεινή και η Σύνοδος Κορυφής χάραξε ένα δρόμο που όμως συνοδεύεται από αρκετές αβεβαιότητες. Η έμφαση αποδίδεται στη συνέχιση της διαδικασίας, στην παροχή ενός χρόνου περισυλλογής στην Ιρλανδία για τη διατύπωση της δικής της πρότασης και στην επαναξιολόγηση της κατάστασης τον Οκτώβριο στην ενδιάμεση Σύνοδο Κορυφής. Ως τότε συνεχίζουμε το δρόμο μας, προτάσσοντας αυτά που γνωρίζουμε ως προβλήματα - την ακρίβεια, τις κλιματικές αλλαγές, την ενέργεια- σε μια εικονική πραγματικότητα.

Αυτά, εφόσον δεν υπάρξει νέο ατύχημα. Όμως, στην Πολωνία ο νόμος που ενέκρινε η Βουλή βρίσκεται εδώ και καιρό στο γραφείο του προέδρου Λεχ Κατσίνσκι, ο οποίος ζητά να μάθει αν ισχύει ή έχει ακυρωθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας για την υπογραφή του. «Ο πρόεδρος Κατσίνσκι θα καθυστερεί, θα καθυστερεί και θα καθυστερεί να βάλει την υπογραφή του», προέβλεψε Ευρωπαίος αξιωματούχος.

Στην Τσεχία, η Συνθήκη της Λισαβόνας εκκρεμεί στο Συνταγματικό Δικαστήριο με αβέβαιες προοπτικές, ενώ ο ευρωσκεπτικιστής πρόεδρος Βάτσλαβ Κλάους θριαμβολόγησε για το αποτέλεσμα της Ιρλανδίας, είναι δε θολό τι θα πράξει η χώρα, όταν αναλάβει την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το α' εξάμηνο του 2009. Στη Βρετανία, αντίθετα, ο Γκόρντον Μπράουν συνέχισε τη διαδικασία και η Βουλή των Λόρδων ολοκλήρωσε ήδη τη διαδικασία της επικύρωσης.

Στο δεύτερο ερώτημα -το «γιατί»- η απάντηση είναι πολυσύνθετη. Σαφώς όμως το μή-νυμα είναι πως το «προϊόν» της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επικοινωνείται, δεν διαχέεται και δεν αφομοιώνεται από τις κοινωνίες. Τα δημοψηφίσματα έδειξαν στη συντριπτική τους πλειοψηφία ότι, όταν τίθεται το ερώτημα στην κοινωνία, οι λαοί απαντούν αρνητικά. Η ερμηνεία όμως δικαιώνει τους συντηρητικούς ευρωσκεπτικιστές - που θεωρούν ότι αυτή η απάντηση οφείλεται στην τάση ενοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- ή τους αριστερούς που υποστηρίζουν ότι η άρνησή τους αποδίδεται στον τρόπο, με τον οποίο οικοδομείται η νεοφιλελεύθερη Ευρωπαϊκή Ένωση;

Το βέβαιο είναι ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν είχε ένα οραματικό στοιχείο, για να εμπνεύσει τους πολίτες. Ο κίνδυνος είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την α-πώλεια ορμής και τη στασιμότητα, στην οποία έχει περιέλθει τα τελευταία τέσσερα χρόνια, να περιπέσει ακόμη πιο βαθιά στην παραλυσία. Τα χρονοδιαγράμματά της σήμερα βρίσκονται στον αέρα -η διεύρυνση, η αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, η προώθηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Ασφάλεια συνοδεύονται από ένα ερώτημα, ενώ η διαπραγμάτευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Ρωσία και το Ιράν βρίσκεται ε-πίσης στον αέρα.

Η «επόμενη μέρα» του δημοψηφίσματος βρήκε την Ευρωπαϊκή Ένωση σε μια πελώρια σύγχυση. Ο πρωθυπουργός της Γαλλίας δήλωνε ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας είναι πλέον «νεκρή», ενώ ο Υπουργός Εξωτερικών έδινε το σύνθημα ολοκλήρωσης της διαδικασίας επικύρωσης... Ο πρόεδρος της Γαλλίας δήλωσε πως η διεύρυνση δεν μπορεί να συνεχιστεί, ο αρμόδιος επίτροπος υπογράμμισε ότι η διεύρυνση συνεχίζεται κανονικά... Ο Ζοζέ Μπαρόζο την παραμονή του δημοψηφίσματος έλεγε πως σε περίπτωση καταψήφισής δεν υπάρχει «Plan B», ο ίδιος όμως την επομένη του

δημοψηφίσματος δήλωσε πως «η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν είναι νεκρή» και πως η επικύρωση πρέπει να ολοκληρωθεί...

Η Συνθήκη της Λισαβόνας δέχεται σήμερα τεχνητές αναπνοές. Η ειρωνεία της ιστορίας είναι πως η Γαλλία -η χώρα που με το δημοψήφισμά της ακύρωσε το ευρωσύνταγμα- θα κληθεί τώρα να διαχειριστεί την κρίση που προκάλεσε το δημοψήφισμα μιας άλλης χώρας...» (Πουλίδου Χ. , «Vertigo στην Ευρώπη μετά το ιρλανδικό «όχι» , Ο Κόσμος του Επενδυτή, 21-22/6/2008)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΕΜΕ)

σας προσκαλεί στη συζήτηση που διοργανώνει

σε συνεργασία με το

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΕΕΠ)

του Πανεπιστημίου Αθηνών

με θέμα:

Η ΤΟΥΡΚΙΑ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ

Τρίτη, 1 Ιουλίου 2008, 17:00-20:00

Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα, Αμαλίας 8

Ομιλητές (αλφαβητικά): *Γεώργιος Γλυνός*, τ. στέλεχος της Ε.Ε., *Δημήτρης Δημητριάδης*, Πρόεδρος, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εταίρος του ΕΚΕΜΕ, *Κώστας Ζέπος*, Πρέσβυς ε.τ., *Πάνος Καζάκος*, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, μέλος ΔΣ ΕΚΕΜΕ, *Δημήτρης Κατσούδας*, Γ.Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Υπουργείο Εξωτερικών, *Αθανάσιος Κοτσιαρός*, ερευνητής ΕΕΕΠ, *Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος*, Σύμβουλος της Eurobank, εταίρος του ΕΚΕΜΕ, *Χρήστος Τριαντόπουλος*, ερευνητής ΕΕΕΠ.

Για περισσότερες πληροφορίες και για να επιβεβαιώσετε την παρουσία σας επικοινωνήστε με το 2103626888 ή ηλεκτρονικά στο info@ekeme.gr.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε.Ε.

(Για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών).

Επιλογή από ευρύτερο κείμενο που παραδόθηκε το Μάρτιο 2008 (θ' τριμηνιαίο δελτίο). Την ομάδα έργου συντονίζει ο Νίκος Κουτσιαράς.

Τριμηνιαία έκθεση για την ευρωζώνη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δεκέμβριος 2007⁷

Το τρίτο τρίμηνο του 2007, η ποσοστιαία αύξηση του ΑΕΠ στην ευρωζώνη προσέγγισε το 0,7%. Η αύξηση οφείλεται, κυρίως, στην τόνωση της εσωτερικής ζήτησης. Οι επενδύσεις αυξήθηκαν, ύστερα από τη στασιμότητα του δευτέρου τριμήνου, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 0,5%. Στην αύξηση της κατανάλωσης συνέβαλαν η αύξηση της απασχόλησης, που σε συνδυασμό με την υψηλή κερδοφορία του μη-χρηματοπιστωτικού τομέα αναμένεται να επηρεάσουν θετικά την οικονομική δραστηριότητα. Ωστόσο, η επιβράδυνση της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας, η χρηματοπιστωτική κρίση και οι πληθωριστικές πιέσεις αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομική ανάπτυξη τα επόμενα τρίμηνα.

Πίνακας 1:

Η εξέλιξη των βασικότερων μεταβλητών της ευρωζώνης (ποσοστιαία μεταβολή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο)

	2006 Q4	2007 Q1	2007 Q2	2007 Q3	2007 (Προβλέψεις)	2008 (Προβλέψεις)
ΑΕΠ	0,8	0,8	0,3	0,7	2,6	2,2
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	0,5	0,0	0,6	0,5	1,7	2,1
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	0,4	0,9	0,2	0,6	2,0	2,1
ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	1,6	1,8	0,0	0,9	4,7	2,9
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	3,0	0,9	0,8	2,5	5,8	5,3
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1,7	1,4	0,1	2,7	5,3	5,5

Το ποσοστό ανεργίας, τον Οκτώβριο, μειώθηκε στο 7,2%, όπως και η τριμηνιαία αύξηση της απασχόλησης από 0,7% σε 0,3%. Οι θετικές επιδόσεις της αγοράς εργασίας και η συνεπαγόμενη αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος φαίνεται ότι επηρεάζουν περισσότερο την αποταμίευση παρά την κατανάλωση.

⁷ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/quarterly_report_on_the_euro_area_en.htm

Το Νοέμβριο, ο ρυθμός πληθωρισμού αυξήθηκε σε 3%, από 2,6% τον Οκτώβριο και 2,1% το Σεπτέμβριο. Η αύξηση του πληθωρισμού οφείλεται, κυρίως, στην άνοδο των τιμών του πετρελαίου και των αγροτικών προϊόντων.

Η κρίση στις χρηματαγορές έχει αυξήσει σημαντικά την αβεβαιότητα τόσο στην ευρωζώνη όσο και στη διεθνή οικονομία. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει κρατήσει αμετάβλητα τα επιτόκια, παρά την αύξηση του πληθωρισμού. Η χρηματοοικονομική κρίση αύξησε τους πιστωτικούς κινδύνους με αποτέλεσμα οι τράπεζες να προτιμούν να διατηρούν υψηλή ρευστότητα ή να καταθέτουν μέρος της στην ΕΚΤ, παρά να δανείζουν άλλες τράπεζες. Επίσης, παρ' ότι από τον Αύγουστο οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων έχουν μειωθεί στις ΗΠΑ και στην ευρωζώνη, το κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων δεν έχει μειωθεί, καθώς οι προϋποθέσεις (standards) δανεισμού των επιχειρήσεων και των τραπεζών έχουν γίνει πιο περιοριστικές.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 2, στην ευρωζώνη, ο ρυθμός πληθωρισμού έχει μειωθεί με την εφαρμογή του τρίτου σταδίου της ONE. Τη δεκαετία του '70, ο μέσος ρυθμός πληθωρισμού προσέγγισε το 9,3%, εξαιτίας των δύο πετρελαϊκών κρίσεων. Η μεγάλη μείωση του πληθωρισμού τη δεκαετία του '90 αντανάκλα την προσπάθεια των κρατών μελών να επιτύχουν τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Την τρέχουσα δεκαετία, ο μέσος ρυθμός πληθωρισμού μειώθηκε στο 2% που είναι και ο χαμηλότερος των τελευταίων 50 χρόνων, παρά το γεγονός ότι μια σειρά πληθωριστικών διαταραχών έχει πλήξει τις χώρες της ευρωζώνης, εξαιτίας της αύξησης της τιμής του πετρελαίου, των μεταβολών στη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ, της αύξησης των τιμών των ειδών διατροφής και των έμμεσων φόρων. Ευνοϊκή εξέλιξη για τη νομισματική σταθερότητα στην ευρωζώνη πρέπει να θεωρείται και η προς τα κάτω σύγκλιση των ρυθμών πληθωρισμού, η οποία προκύπτει αφενός από τη μείωση της τυπικής απόκλισης των ρυθμών πληθωρισμού, αφετέρου από τη μείωση του μέσου ρυθμού των χωρών της ζώνης του ευρώ. Η Ελλάδα ανήκει σε μια ομάδα χωρών μαζί με την Ιρλανδία, την Ισπανία, την Πορτογαλία και τη Φινλανδία, στις οποίες η τυπική απόκλιση του ρυθμού πληθωρισμού τις τελευταίες πέντε δεκαετίες ξεπέρασε τις 4 ποσοστιαίες μονάδες. Στις ίδιες χώρες, όμως, τις δύο τελευταίες δεκαετίες, τόσο η διακύμανση του ρυθμού πληθωρισμού, όσο και ο ίδιος ο πληθωρισμός σημείωσαν τη μεγαλύτερη μείωση.

Πίνακας 2:

Ο ρυθμός πληθωρισμού ανά δεκαετία στην Ευρωζώνη

	ΜΕΣΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΡΥΘΜΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ	ΕΤΟΣ ΜΕΓΙΣΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ
Δεκαετία '60	3,7	0,9	5,1	1963
Δεκαετία '70	9,3	2,8	13,6	1974
Δεκαετία '80	7,5	3,8	12,8	1980
Δεκαετία '90	2,8	1,2	5,0	1990
Δεκαετία '2000	2,0	0,3	2,4	2001

Το ευρώ έχει γίνει το δεύτερο σημαντικότερο νόμισμα στον κόσμο, μετά το αμερικανικό δολάριο. Χρησιμοποιείται ως μονάδα μέτρησης, μέσο συναλλαγών και περιουσιακό στοιχείο. Το ενιαίο νόμισμα, εκτός της ευρωζώνης, χρησιμοποιείται ευρέως στις χώρες που γειτνιάζουν με την ΟΝΕ. Οι κυριότεροι παράγοντες που καθορίζουν τη διεθνοποίηση ενός νομίσματος είναι το μέγεθος της οικονομίας και των εμπορικών ροών της, η ρευστότητα, ο βαθμός της αποτελεσματικής λειτουργίας των χρηματαγορών της και η αξιοπιστία του νομίσματος. Οι σπουδαιότεροι παράγοντες που θα καθορίσουν τη μελλοντική πορεία του ευρώ ως διεθνές νόμισμα είναι: η ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών, το μέγεθος της ευρωζώνης, η πιθανότητα ένταξης του ΗΒ σε αυτή, και τέλος, η δυνατότητα των ΗΠΑ να βελτιώσουν το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Ο έντονος ανταγωνισμός σε μια νομισματική ένωση, αλλά και η πιθανότητα εμφάνισης ασύμμετρων διαταραχών προκαλούν πιέσεις για την προώθηση μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας. Μάλιστα, η συμμετοχή στην ΟΝΕ διευκολύνει σε όρους πολιτικής οικονομίας την προώθηση μεταρρυθμίσεων, καθώς ενισχύεται το επιχείρημα της μη εναλλακτικής επιλογής ('TINA' There Is No Alternative). Στα πρώτα χρόνια της νομισματικής ένωσης επιταχύνθηκε η προώθηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους θεσμούς της αγοράς εργασίας, εκτός από τα συνταξιοδοτικά συστήματα.

Τα τελευταία χρόνια έχει επιβραδυνθεί ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας στην ευρωζώνη σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, αλλά και με τις υπόλοιπες ανεπτυγμένες χώρες του ΟΟΣΑ και τις ΗΠΑ. Η επιβράδυνση αυτή αποδίδεται στην εξέλιξη της παραγωγικότητας στις μικρές επιχειρήσεις των ευρωπαϊκής οικονομίας και, κυρίως, σε αυτές που παράγουν ηλεκτρικό και οπτικό εξοπλισμό, στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο και σε κάποιους τομείς υπηρεσιών (π.χ. χρηματοοικονομικές υπηρεσίες).

ΤΥΠΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

- Τσούκαλης Λ., «Πού στρίβει ο δρόμος για την Ευρώπη;», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22/06/2008
- Κουλουμπής Θ., «Όχι στη σύγκρουση των πολιτισμών και όχι στη σύγκρουση των πολιτευμάτων», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22/06/2008
- Παγουλάτος Γ., «Και τώρα, ποιο μοντέλο;», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22/06/2008
- Ιωακειμίδης Παναγιώτης, «Εθνικό κράτος και δικαιώματα», ΤΑ ΝΕΑ, 23/05/2008
- Ιωακειμίδης Π., «Κοινωνικές δαπάνες σε Ε.Ε. και Ελλάδα», ΤΑ ΝΕΑ, 13/06/2008
- Τσούκαλης Λ., «Η γαλλική προεδρία... πριν κληρωθεί η νέα ευρωπαϊκή συνθήκη», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 1/06/2008
- Γρηγοριάδης Ι. Ν., «Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις υπό το πρίσμα της κρίσης», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15/06/2008
- Κουλουμπής Θ., «Πρέπει να μας ανησυχούν οι εξελίξεις στην Τουρκία;», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 25/05/2008
- Ντόκος Θ., «Τι μπορεί να αλλάξει στις ένοπλες δυνάμεις;», ΤΟ ΒΗΜΑ, 7/06/2008
- Παγουλάτος Γ., «Γιατί μας αφορά η γενιά Ομπάμα», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 8/06/2008

ΞΕΝΟΣ

- Cienski J, "EU aid demand threatens shipyards", 25/06/2008, Financial Times
- Atkins R., "Eurozone growth fears as inflation bites", 25/06/2008, Financial Times
- "Irish prospects", 24/06/2008, Financial Times

- Barber T., "Lisbon impasse dents EU-Russia hopes", 23/06/2008, Financial Times
- Milne R., "Irish No 'bad for business', leaders warn", 21/06/2008, Financial Times
- Barber T., "Czechs refuse to give Lisbon treaty pledge", 21/06/2008, Financial Times
- Parker G., "UK passes Lisbon treaty legislation", 19/06/2008, Financial Times
- Hollinger P., "Sarkozy and unions take guard in a fight that's over", 18/06/2008, Financial Times
- Atkins R., "Eurozone inflation revised to highest for 16 years", 16/06/2008, Financial Times
- MacDonald N., "Kosovo's constitution takes effect", 15/06/2008, Financial Times
- Barber T., "Irish poll delivers big blow to EU morale", 14/06/2008, Financial Times
- Thornhill J., "Irish 'No' leads to a European psychodrama", 13/06/2008, Financial Times
- Bounds A., "France poaches senior climate change eurocrat", 13/06/2008, Financial Times
- MacDonald N., "Kosovo will hum national anthem", 12/06/2008, Financial Times
- Barber T., "Merkel urges eurozone to show way over market rules", 11/06/2008, Financial Times
- Boland V., "Politics: Paralysis in the seat of government", 10/06/2008, Financial Times
- Brown J., "Ireland's future depends on EU treaty, says PM", 09/06/2008, Financial Times
- Barber T., "France's blunt warning over Irish No", 09/06/2008, Financial Times
- Brown J., "Irish PM urges Yes vote on EU treaty", 08/06/2008, Financial Times
- Wrathall C., "Maastricht treats", 07/06/2008, Financial Times
- Reed J., "Sales stall as triple blow hits European demand", 06/06/2008, Financial Times
- Brown J., "Ireland wins over farmers on EU treaty", 04/06/2008, Financial Times
- Taylor A., "Migration fears could add to skills shortages", 02/06/2008, Financial Times
- "Europe must get immigration right", 01/06/2008, Financial Times
- Richard S., "Gordon Brown is like a conjuror whose tricks don't seem to work any more", 24/06/2008, The Independent
- Grice A., "Fury as Mandelson is made scapegoat for Irish 'no' vote", 21/06/2008, The Independent
- "Why Irish 'no' vote could be double trouble", 21/06/2008, The Independent
- "Green politics", 17/06/2008, The Independent
- "After this vote, Europe has little choice but to put its house in order", 17/06/2008, The Independent
- McKittrick D., "What now for Europe? The EU's Irish problem", 15/06/2008, The Independent
- Rentoul R., "The constitution is dead. Would it be so impolite to admit it?", 15/06/2008, The Independent
- Lichfield J., "Europe struggles to keep reform plans alive after Irish reject treaty", 14/06/2008, The Independent
- McKittrick D., "Long love affair with Brussels comes to an end", 14/06/2008, The Independent
- "After this vote, Europe has little choice but to put its house in order", 14/06/2008, The Independent
- McKittrick D., "Europe holds its breath for result of Ireland's vote", 13/06/2008, The Independent
- "A victory that only exposes Mr Brown's weakness", 12/06/2008, The Independent
- Russell B., "MEP 'used expenses to make donation to Tory party'", 10/06/2008, The Independent
- McKittrick D., "Turnout key to Irish vote on EU treaty", 09/06/2008, The Independent
- McKittrick D., "Ireland likely to reject EU treaty", 07/06/2008, The Independent
- Grice A., "Tory EU leader quits over breach of rules on expenses", 06/06/2008, The Independent
- Grice A., "Blair backs Brown, but his private view is less supportive", 06/06/2008, The Independent
- "An exciting choice that reveals the disillusion of voters", 05/06/2008, The Independent
- Grady S., "The euro answered a question we didn't ask", 03/06/2008, The Independent

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

A. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Balint T., Bauer W. M., Knill Ch., “**Bureaucratic change in the European administrative space: The case of the European commission**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008. Abstract: In this article, we compare bureaucratic change in the European Commission with developments in the public administrations of the member states of the European Union using two standard features of the study of comparative public administration: the degree of politicisation of the higher management and the degree of openness of the career system. The empirical data shows that the Commission started as a public administration in the Continental tradition and over time partially moved towards the Anglo-Saxon and Scandinavian models. At the same time, the majority of the member states remained rather stable with regard to their position along the two administrative dimensions under study. We argue that none of the mechanisms commonly invoked to explain organisational change-functional adaptation, path dependency, isomorphism or policy windows-can convincingly account for the complete pattern and the magnitude of change that we observe in the case of the European Commission. While we find no convincing support for the relevance of functional adaptation or path dependency, the concepts of isomorphism and policy windows provide a more promising basis for understanding at least some aspects of the empirical development.
- Bradley St Clair Kieran, “**Halfway house: The 2006 comitology reforms and the European parliament**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008
- Celik Wiltse E., “**The Gordian Knot of Turkish Politics: Regulating Headscarf Use in Public**”, South European Society and Politics, Volume 13, Issue 2, June 2008
- Christiansen T., Vanhoonacker S., “**At a critical juncture? Change and continuity in the institutional development of the council secretariat**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008
- Christophorou C., “**A New Communist Surprise - What's Next? Presidential Elections in the Republic of Cyprus, February 2008**”, South European Society and Politics, Volume 13, Issue 2, June 2008. Abstract: The election of the communist party leader to the Presidency of the Republic of Cyprus constituted a surprise for many, despite the party's broad appeal. This article argues that this achievement can be explained by the party's choices and adaptation to changing conditions on the island and in the world. Cautious changes to ideology kept on board old voters, while broadening the party's appeal beyond its traditional electorate. At the same time, AKEL has shown restraint and patience for decades before contesting executive power. This course, along with the personality of the new President, played a decisive role in AKEL's success.
- Curtin D., Egeberg M., “**Tradition and innovation: Europe's accumulated executive order**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008
- Dehousse R., “**Delegation of powers in the European union: The need for a multi-principals model**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008. Abstract: Whereas a principal-agent model has widely been used to analyse the establishment of manifold autonomous agencies at the European level, it fails to capture some key elements of this process, such as the recurrent inter-institutional struggle of agency institutional design or the Commission's basic ambivalence vis-à-vis independent regulators. In contrast, acknowledging the absence of a clearly defined principal in the EU enables us to understand the relative weakness of existing agencies and the multiplicity of controls to which they are subjected. In such a system, strong EU regulators are unlikely to be established.
- Gornitzka A., Sverdrup U., “**Who consults? The configuration of expert groups in the European union**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008

- Hofmann C. H. Herwig, “**Mapping the European administrative space**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008
- Jones N., Malesios Ch., Iosifides Th., Sophoulis M. C., “**Social Capital in Greece: Measurement and Comparative Perspectives**”, South European Society and Politics, Volume 13, Issue 2, June 2008. Abstract: The primary aim of this article is to analyze components of aggregate social capital in Greece. Through the comparison with other European countries, it is concluded that social capital in the country may be characterized as weak. In addition, similarities among South European countries are underlined. Finally, an index of social capital scores across Greek regions is created and presented. The need for further research is emphasized, regarding mainly the impacts of social capital on several aspects of Greek society, along with the formulation of the appropriate policies for strengthening it.
- Pollak J., Riekmann Puntischer Sonja, “**European administration: Centralisation and fragmentation as means of polity-building?**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008
- Stefuriuc I., Verge T., “**Small and Divided Parties in Multi-Level Settings: Opportunities for Regional Government Participation, the Case of Izquierda Unida in Spain**”, South European Society and Politics, Volume 13, Issue 2, June 2008
- Suvarierol S., “**Beyond the myth of nationality: Analysing networks within the European commission**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008. Abstract: Literature on the European Commission refers to the influence of nationality in the functioning of the Commission and, in particular, to the reliance on networks based on nationality, but it fails to provide much evidence apart from anecdotes. This empirical study takes a systematic approach by applying concepts from organisational network analysis to examine the networking patterns of Commission officials and to explore the effect of nationality therein. The data clearly show that nationality is not a significant factor in shaping officials' task-related informal networks. While variables related to nationality and socialisation fail to explain the variation, the size of the member state in terms of the number of officials it has and whether the contacts occur within the Directorate-General determine whether an official relies on compatriots for information and advice. The organisational structure of the Commission renders nationality irrelevant for its daily work.
- Thatcher M., Coen D., “**Reshaping European regulatory space: An evolutionary analysis**”, West European Politics, Volume 31, Issue 4, July 2008
- Vural Y., Ozuyanik E., “**Redefining Identity in the Turkish-Cypriot School History Textbooks: A Step Towards a United Federal Cyprus**”, South European Society and Politics, Volume 13, Issue 2, June 2008

B. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

- Shaw J., “**The Lisbon Treaty and Citizenship**”, European Policy Brief, The Federal Trust, June 2008, www.fedtrust.co.uk
- Renda Andrea, “**Achieving the Internal Market for e-communications**”, CEPS Task Force Reports, 20/6/2008, www.ceps.eu
- Fujiwara N., Egenhofer Ch., “**Making the most of the G8+5 Climate Change Process: Accelerating Structural Change and Technology Diffusion on a Global Scale**”, CEPS Task Force Reports, 5/6/2008, www.ceps.eu
- Gros Daniel, “**Plan B**”, CEPS Commentaries, 16/6/2008, www.ceps.eu
- Gros D., Frale C., “**The US Housing Bust and Soaring Oil Prices: What next for the world economy?**”, CEPS Commentaries, 5/6/2008, www.ceps.eu
- Gros D., Kurpas S., “**What next? How to save the Treaty of Lisbon**”, CEPS Policy Briefs, 19/6/2008, www.ceps.eu

- Aaheim A., Berkhout F., McEvoy D., Mechler R., Neufeldt H., Patt A., Watkiss P., Wreford A., Kundzewicz Z., Lavallo C., Egenhofer C., "Adaptation to Climate Change: Why is it needed and how can it be implemented?", CEPS Policy Briefs, 4/6/2008, www.ceps.eu
- Brewer T., "The Trade and Climate Change Joint Agenda", CEPS Working Documents, 16/6/2008, www.ceps.eu
- Egenhofer Christian, Kjellén Bo, Kartha Sivan, Kumar Vivek, "Positive Incentives for Climate Change Action: Some Reflections", ECP Reports, 9/6/2008, www.ceps.eu
- Lannoo K., "EU Retail Financial Market Integration: Mirage or Reality?", ECRI Policy Briefs, 3/6/2008, www.ceps.eu
- Kotowska I., Stachura J., Strzelecki P., "Equality of Retirement Benefits Received by Men and Women in Selected European Countries: Childbearing and Future Benefits", ENEPRI Research Reports, 2/6/2008, www.ceps.eu
- Balfour R., "The Balkans in Europe: containment or transformation? Twelve ideas for action", EPC Working Paper No.31, 17/6/2008, www.epc.eu
- Fandel Marie-Hélène, "Is the health of the Single Market under threat?", EPC Policy Brief, 02/6/2008, www.epc.eu
- Akçakoca Amanda, "Cyprus: heading for a solution?", EPC Commentary, 18/6/2008, www.epc.eu
- Martens H., Zuleeg F., "The spectre of stagflation", EPC Commentary, 13/6/2008, www.epc.eu
- Gornitzka Å., Sverdrup U., "Who are the experts? The informational basis of EU decision-making", ARENA Working Papers, 12/6/2008, www.arena.uio.no
- Riddervold Marianne, "Interests or principles? EU foreign policy in the ILO", ARENA Working Papers, 09/6/2008, www.arena.uio.no
- Trenz Hans-Jörg, "In Search of The European Public Sphere: Between Normative Overstretch and Empirical Disenchantment", ARENA Working Papers, 09/6/2008, www.arena.uio.no
- Crum B., "The EU Constitutional Process A Failure of Political Representation?", RECON Online Working Papers, June 2008, www.reconproject.eu
- Gumuscu S., "Economic Liberalization, Devout Bourgeoisie, and Change in Political Islam: Comparing Turkey and Egypt", Ninth Mediterranean Research Meeting: Workshop 10, RSCAS Working Papers, June 2008, www.eui.eu
- Lindekilde L., "Transnational Activism among Danish Muslims during the Muhammad Caricatures Controversy: A Negative and Reversed Boomerang Effect", Ninth Mediterranean Research Meeting: Workshop 12, RSCAS Working Papers, June 2008, www.eui.eu
- Vloeberghs W., "The Genesis of a Mosque: Negotiating Sacred Space in Downtown Beirut", Ninth Mediterranean Research Meeting: Workshop 04, RSCAS Working Papers, June 2008, www.eui.eu
- Cooperman Hilary, Shechter Relli, "The Not-So-Lonely Rider in the Non-Dusty Desert: 'Marlboro Country', the new middle class, and the geography of economic liberalism in Egypt, Saudi Arabia, and Turkey", Ninth Mediterranean Research Meeting: Workshop 06, RSCAS Working Papers, June 2008, www.eui.eu

- Eckert Julia, "Creating Hindusthan: Religion and Violence in Hindu-nationalist Mobilisation", European Forum 2007/08: Political Violence and Terrorism: Patterns of Radicalization in Political Activism, RSCAS Working Papers, June 2008, www.eui.eu
- Torriti Jacopo, "Does the Impact Assessment on the 'Third Package' provide the correct economic forecast for the liberalisation of the EU energy markets?", Florence School of Regulation, RSCAS Working Papers, June 2008, www.eui.eu

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 3-5/7/2008: Το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων διοργάνωσε συνέδριο με θέμα «The Integration of Western Balkans into the Euroatlantic Structures», Ύδρα. Πληροφορίες: http://www.idis.gr/GR/index_gr.htm
- 1/7/2008: Το ΕΚΕΜΕ σε συνεργασία με το ΕΕΕΠ του Πανεπιστημίου διοργανώνει εκδήλωση με θέμα: «Η Τουρκία ανάμεσα στην ευρωπαϊκή προοπτική και την εσωτερική αποσταθεροποίηση». Ομιλητές (αλφαβητικά): Γεώργιος Γλυνός, τ.στέλεχος της Ε.Ε., εταίρος ΕΚΕΜΕ, Δημήτρης Δημητριάδης, Πρόεδρος, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εταίρος του ΕΚΕΜΕ, Κώστας Ζέπος, Πρόεδρος ε.τ., Πάνος Καζάκος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, μέλος ΔΣ ΕΚΕΜΕ, Δημήτρης Κατσούδας, Γ.Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Υπουργείο Εξωτερικών, Αθανάσιος Κοτσιαρός, ερευνητής ΕΕΕΠ, Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Σύμβουλος της Eurobank, εταίρος του ΕΚΕΜΕ, Χρήστος Τριαντόπουλος, ερευνητής ΕΕΕΠ, Αθήνα
- 25-29/6/2008: Το ΕΛΙΑΜΕΠ, (Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής) διοργανώνει τα Διεθνή Σεμινάρια της Χάλκης με θέμα "Regional Flashpoints and Transatlantic Policies". Τα Σεμινάρια απευθύνονται σε ερευνητές, δημοσιογράφους και πολιτικούς κυρίως από τις χώρες της ΝΑ και της Μεσογείου. Για περισσότερες πληροφορίες: www.eliamep.gr
- 19/6/2008: Το Ίδρυμα Κόκκαλη διοργάνωσε διάλεξη με θέμα «Ηγεσία και αμερικανική εξωτερική πολιτική», με ομιλητή τον Dr. Joseph Nye, (Καθηγητή στη Σχολή Κένεντι, Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ), Αθήνα.
- 10/6/2008: Η Ένωση Ακολουθών Τύπου στο πλαίσιο του «Forum Διεθνούς Επικοινωνιακής Πολιτικής» (www.icp-forum.gr) διοργάνωσε συζήτηση με θέμα: «Ελλάδα-Τουρκία: Η Διάσταση της Επικοινωνίας». Στη συζήτηση εισηγήθηκαν ο Ηρακλής Μήλλας (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών), ο Στέλιος Μπερμπεράκης (ανταποκριτής της εφημερίδας Sabah και του δικτύου NTV) και ο Σταύρος Σταθουλόπουλος (Προϊστάμενος του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας της Πρεσβείας της Ελλάδας στην Άγκυρα (1990-1996). Για περισσότερες πληροφορίες: <http://icp-forum.gr/wp/?p=416>

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΕΕΠ

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- **Ανδρέου, Γιώργος**, Συνοχή και διαρθρωτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- **Διαμαντίκος, Κων/νος - Τριαντόπουλος, Χρήστος**, Το Διαδίκτυο στην υπηρεσία της έρευνας, Εκδόσεις Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος**, Θεωρία και πρακτική της αξιολόγησης Προγραμμάτων, δράσεων και πολιτικών, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- **Δούση, Εμμανουέλα**, Η κοινοτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- **Καζάκος, Πάνος**, Αναθεώρηση του συντάγματος και Οικονομία. Δοκίμιο οικονομικής ανάλυσης των συνταγματικών θεσμών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.
- **Καζάκος, Πάνος**, Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις, Αθήνα 2005.
- **Κοτσιαρός, Αθανάσιος**, "www.ΠολιτικόΙσλάμ.online.tr" Η ηλεκτρονική παρουσία του Τούρκικου πολιτικού Ισλάμ στο διαδίκτυο, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- **Κουτσιαράς, Νίκος**, Η Λήψη Αποφάσεων σε μια Οικονομική Ένωση. Υποδείξεις με αφετηρία τη σύγχρονη οικονομική θεωρία της πολιτικής, Παπαζήσης, Αθήνα 2003.
- **Κουτσιαράς, Νίκος**, Ποιος ελπίζει ή φοβάται τις Βρυξέλλες; Η ρυθμιστική παρέμβαση της Ε.Ε. στις αγορές εργασίας, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- **Μπότσιου, Κων/να**, Μεταξύ NATO και ΕΟΚ. Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- **Koutsiaras, Nikos**, Understanding Economic and Monetary Union, Institute of European Integration and Policy, Metamesonykties Ekdoseis, Athens 2005.

2. ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. Μέλη ΔΕΠ και Συνεργάτες από άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα

- **Διαμαντόπουλος, Χρήστος**, "Διοικητικές αντιλήψεις και Διοικητικά συστήματα: Αγγλοαμερικάνικη και ευρωπαϊκή παράδοση". WP. A01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0106
- **Καζάκος, Πάνος**, "Ανταγωνιστικότητα, Ανάπτυξη και Απασχόληση. Εθνικές δυνατότητες και προτεραιότητες.", WP. A03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0304
- **Καζάκος, Πάνος**, "Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας", 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/Mct.Ekd.pdf
- **Κουτσιαράς, Νίκος**, "Η στρατηγική της Λισαβόνας και η έκθεση Kok: Μεταξύ οικονομικής σκοπιμότητας και πολιτικής ορθότητας", WP. A02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0205
- **Λάβδας, Κώστας - Χρυσόχου, Δημήτρης**, Νέες κατευθύνσεις στη μελέτη της ευρωπαϊκής πολιτείας, WP. A02/06 (2006) στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0206
- **Μαραβέγιας Ν.**, «Σε αναζήτηση ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ύπαιθρο», WP. A01/08 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0108.pdf
- **Τζιφάκης, Νικόλαος - Φακιολάς, Ευστάθιος Τ.** "Οι επιχειρήσεις ειρήνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια", WP. A02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0202
- **Ananiadis, Blanca**, "From Lisbon to Lisbon: Narratives of Social Europe". UACES 37th Annual Conference and 12th Research Conference, WP. A02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0207
- **Attina, Fulvio**, Building the Union: an evolutionist interpretation, IEIP-EKEM (Conf.) 09 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)09.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)09.pdf)
- **Bellamy, Richard**, New modes of democracy: Can there be EU Democracy without parties or political representation? IEIP-EKEM (Conf.) 08 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)08](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)08)
- **Castiglione, Dario**, Notes on "The role of political identity in European integration", IEIP-EKEM (Conf.) 07 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)07.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)07.pdf)
- **Diamantopoulos, Christos**, "Thoughts on logical positivism, simon's decision theory and the aristotelian teleology", WP. A01/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0107
- **Kaczynski, Piotr Maciej**, "Polish Dilemmas on the New European Union Treaty", Institute of Public Affairs(Warsaw)στο eeep.pspa.uoa.gr/IPA.pdf.
- **Kassimatis, George**, Common cultural roots - The cornerstone of the European Union IEIP-EKEM (Conf.) 05, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)05.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)05.pdf)
- **Kazakos, Panos**, After the Constitutional Debacle: What way ahead for the Union?, IEIP-EKEM (Conf.) 10, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)10.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)10.pdf)
- **Kazakos, Panos**, Europeanisation, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990-2003 στο eeep.pspa.uoa.gr/WEP.pdf
- **Kazakos, Panos**, Scenarios for the future of Europe, WP. A01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0105

- **Koutsiaras, Nikos - Andreou, George**, Small can be beautiful: The EU budget - and the financial perspectives for 2007-2013, WP. A01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0104
- **Manitakis, Antonis**, The impasses in constitutionalising the EU and the perspective of moving from the shared sovereignty of states to "condominium" of peoples, IEIP-EKEM (Conf.) 02 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)02](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)02)
- **Pagoulatos, George**, Deepening vs Widening: Revisiting the dilemma, IEIP-EKEM (Conf.) 06_στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)06.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)06.pdf)
- **Papadopoulou, Lina**, Lost in "translation" or, how political visions IEIP-EKEM (Conf.) 04: regarding the future of Europe are "translated" into constitutional arrangements
- **Taylor, Paul**, The State of European Integration: a view on the present and future perspective, IEIP-EKEM (Conf.) 01 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)01](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)01).
- **Trechsel, Alexander**, The Swiss model: a bonanza for EU studies, IEIP-EKEM (Conf.) 03, [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)03](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)03)

B. Ερευνητές και Επιστημονικοί Συνεργάτες Ε.Ε.ΕΠ

- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος - Λαμπρίδης, Παναγιώτης**, "Η Αναζήτηση της Ειρήνης στο Αιγαίο: Μία Συνολική Αποτίμηση της Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και Ασφάλειας στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις", WP. B08/04_2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0804
- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος**, Θεωρία και μέθοδοι αξιολόγησης κοινωνικό - οικονομικών παρεμβάσεων, WP. B05/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0506
- **Μανούζας, Ζήσης**, "Μείωση των ωρών εργασίας: Είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αύξηση της απασχόλησης;", WP. B07/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0704
- **Ματσουκά, Κλεοπάτρα**, Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Προβλήματα, Προοπτικές, Προκλήσεις, WP. B04/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0406
- **Μπουρίκος, Δημήτρης**, Ζητήματα κοινωνικοασφαλιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, Επισημάνσεις και προτεινόμενη βιβλιογραφία, WP. B03/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0306
- **Παπούλιας, Ευάγγελος**, Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο της εθνικής πολιτικής μουσείων. Περιπτωσιολογική μελέτη Αρκαδίας, WP. B01/07, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0107
- **Σκάλκος, Δημήτρης**, "Από τον Ρεπουμπλικανικό Φιλελευθερισμό στη Δημοκρατία των Ελευθεριών: Μία προσέγγιση ανα-σημασιοδότησης της "φιλελεύθερης σοσιαλδημοκρατίας", WP. B02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0207
- **Σοφού, Στεργούλα**, "Η Αναπτυξιακή Βοήθεια ως μέσο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων", WP. B06/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0604
- **Τριαντιδής, Αρης**, "Οικονομικές προεκτάσεις της περιφερειακής ολοκλήρωσης στα Βαλκάνια", WP. B05/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0504
- **Andreou, George**, Regional Policy in Greece Sectoral Case Study The Operational Programme "Competitiveness", WP. B01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0104
- **Choros, Panagiotis**, Political Conditionality in the European Neighbourhood Policy: The Case of the Southern Mediterranean WP. B02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0205
- **Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, The Greek Contribution to CFSP and Civilian Crisis Management, WP. B02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0204
- **Frangakis, Nikos - Papayannidis, A.D. - Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, FORNET CFSP Annual Report 2004-Greece, WP. B03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0304
- **Kotsiaras, Athanasios**, The change of the Greek foreign policy strategy towards Turkey: the Greek official political discourse, WP. B01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0106
- **Petrelli, Marina - Vallianatou, Anna**, The medium-small and big member states: willing enough to draw common positions during the European Convention and IGC debate on CFSP and ESDP?, WP. B02/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0206
- **Triantafyllou, Martha**, Forecasting conflicts with the use of event data: The Greek-Turkish case of Imia, WP. B04/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0404
- **Trantidis, Aris**, Interests, Ideas and Norms: The Strategy of 'Symbiosis' in the European Neighbourhood Policy, WP. B03/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0305
- **Trinquelle Isabelle**, "La spécificité de la gestion des déchets dans les îles au regard du droit communautaire" στο eeep.pspa.uoa.gr/IsabelleTrinquelle-French.pdf
- **Vallianatou, Anna**, The Iraq crisis: did the fourth EU-Greek Presidency follow a problem solving approach?, WP. B01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0105

Κείμενα εργασίας Μονάδα Τουρκίας

- **Kotsiaros, Athanasios**, "Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism", RUT-WP03/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP03.07.pdf>
- **Κοτσιαρός, Αθανάσιος** (επ.), «Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών;» RUT-WP02/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP02.07.pdf>
- **Τριαντόπουλος, Χρήστος**, «Τουρκική οικονομία: Το τρένο του 2006 θα εκτροχιαστεί το 2007;», (2007) RUT-WP01/07 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP01.07.pdf>
- **Τσαπακίδης, Χρήστος**, «Οι Ρασοτουρκικές Σχέσεις στη Μεταψυχροπολεμική Εποχή: Επαναπροσδιορισμός και Νέες Τάσεις», RUT-WP04/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP04.07.pdf>